

BROJ 22 / VELJAČA 2021.

Slog

UČENIČKI LIST ŠKOLE ZA DIZAJN,
GRAFIKU I ODRŽIVU GRADNJU – SPLIT

- **EDIT CODE SCHOOL**
Besplatna škola programiranja u našoj školi
- **PROJEKT „RAZMIŠLJAJMO ODRŽIVO“**
Drugi trening blok Akademije održivog razvoja
- **INTERVJU SA SAŠOM ŠOUREK**
koordinatricom projekta "Tete i barbe pričalice"



TEMA BROJA

#ostanimo



NAŠA POSLA

Promoviranje palača
u palači

2020. GODINA – RETROSPEKTIVA

Osvrti na događanja
u Hrvatskoj i svijetu

VOLONTERSKI PUZZLE

Projekt Klubiram
školski volonterski klub

ŠKAFETIN NAŠIH RADOVA

Projekt
Plavi leptir

PSIHIN KUTAK

Kako se osloboditi
negativnih misli?

Uvodna riječ

Ovaj naš Slog nastao je u neobičnim okolnostima, usudili bismo se reći, teškim i turbulentnim. Puno toga se izdogađalo u ovoj godini stvaranja: pandemija Covida-19, online nastava, potpuno drukčiji način života koji je oblikovao našu stvarnost onako kako to ne bismo željeli.

Znači li to da je list stao? Ne. Jesmo li prestali stvarati, sanjati, željeti? Nismo! Pokazali smo snagu čovjeka, prihvatili sve izazove i, u ponešto drukčijim okolnostima, nastavili s projektima koji su bili ozbiljni, poučni, kreativni, zabavni i humani. Pisali smo osvrte, zapažali, kritizirali, stavljali argumente i dušu na papir. Sve smo posložili na ovim stranicama Sloga. Na vama je da listate, čitate i, nadamo se, uživate u svemu što smo vam priredili. Na vama je da zakoračite i pridružite se u naše Mi!

Do ponovnog susreta,
Vaše uredništvo

GRDELINI
- fuzija stakla
Detalj sa završnog rada
Lucije Kostović,
aranžersko-scenografski dizajner

MENTOR
Tanja Ukas, prof.

Impresum

SLOG Broj 22

veljača 2021.

Učenički list

Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju – Split

NAKLADNIK

Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju – Split, Matice hrvatske 11, 21000 Split

ZA NAKLADNIKA

Ivan Kovačević, ravnatelj

GLAVNA I

ODGOVORNA UREDNICA

Lara Kušeta, g2.m

REDAKCIJA

Karmen Penga, g2.m
Dražen Bošnjak, g2.m
Lucija Jovanović, g3.m
Vana Skračić, g4.m
Manuela Buzov, g4.m
Paula Maljković, g4.b
Chiara Topić, g4.b

MENTOR

Žana Mačukatić, prof.

FOTOGRAFIJE

Arhiva učeničkog lista
Slog

OBLIKOVANJE

Edi Murgić,
nastavnik stručnih predmeta

TISAK

Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju – Split

NAKLADA

750 primjeraka

Zahvaljujemo svim
djelatnicima naše Škole
koji su svojim prilozima
doprinijeli ovom broju
Sloga!

NAŠA POSLA

- 4 WSC Natjecanje u strukovnim vještinama
- 4 Natječaj "Moj pogled na ciljeve održivog razvoja"
- 5 Natječaj "Izrada infografike na temu koronavirus"
- 6 Robostart – Igrom do znanja
- 6 Shift konferencija – Nova dostignuća u struci
- 7 Edit Code School – Besplatna škola programiranja
- 8 Hacknite -prvo online natjecanje
- 9 Nova Arduino oprema – Robot pauk

Škola ambasador EU parlamenta

- 10 Projekt EPAS
- 12 Dan Europe

- 13 Novi simbol naše škole
- 14 Projekt: Razmišljajmo održivo
- 16 Projekt Promoviranje palača u palači
- 18 ERASMUS+ projekt
- 21 Europska noć istraživača: Projekt AdSWIM
- 22 Projekt FairSea
- 23 Zlatna večer matematike: Zenonovi paradoksi
- 23 Konferencija: Osnivanje učeničkog poduzeća

Projektni dan

- 24 Ivan Meštrović

- 26 IN MEMORIAM: Dr. Duško Kečkemet

2020. GODINA – RETROSPEKTIVA

- 28 Pregled godine kroz pero učenika
- 29 Može li korona biti učiteljica, a mi učenici
- 30 Glad u svijetu uzrokovana koronavirusom
- 30 Dodjela Nobelove nagrade za mir
- 31 Politika 2020.
- 32 Rasizam: Ubojstvo Georgea Floyda
- 33 Potres u Petrinji, potres u mom srcu

TEMA BROJA

34 #ostanimoMi

- 34 Zoom susret s dr. Željkom Karin
- 35 Anкета: Razmišljanje mladih u vrijeme korone
- 36 How the media is profiting off a pandemic
- 37 Koroni usprkos
- 38 Emotikoni u našoj online nastavi
- 39 Dnevnik razrednice korona maturanata
- 40 Epilog: Najbolje godine naših života?
- 41 Korona +/- Moj niz pitanja

Sadržaj



VOLONTERSKI PUZZLE

- 42 Projekt Klubiram
- 43 Kako je projekt izgledao?
- 45 Kako je biti učenik koji volontira
- 46 72 sata bez kompromisa

ŠKAFETIN NAŠIH RADOVA

Projekt Pretežno vedro

- 49 Instalacija Plavi leptir

Projekt Tete i barbe pričalice

- 50 Video priča kao božićni poklon učenika naše Škole
- 52 Intervju: Saša Šourek – teta pričalice

56 Literarni radovi

- 60 Naši dizajneri rasturaju

TJELESNA KULTURA

- 64 Tjelesno vježbanje i učenje: Novo normalno

PSIHIN KUTAK

- 66 Kako se osloboditi negativnih misli?

WORLD SKILLS CROATIA

Natjecanje u strukovnim vještinama

PRIPREMILA Teodora Grgić Jeličić, prof.



Od školske godine 2018. /2019. održava se WSC (World skills croatia) natjecanje koje po uzoru na ostale europske i svjetske zemlje, kako sam naziv govori, stavlja pred učenike izazov natjecanja u strukovnim vještinama.

Sve više svjedočimo uvjetima samozapošljavanja pa je u tom smislu struka ponovno u "prvom planu". Učenicima koji se obrazuju u strukovnim školama na ovaj način imaju prigodu pokazati svoje vještine.

Tako je 12. ožujka 2020. održano školsko natjecanje

u kojem su svoje vještine odmjerili učenici 3. i 4. razreda grafičkih zanimanja. Na natjecanje je bilo prijavljeno deset učenika u području Grafička tehnologija i dizajn. Najuspješniji je bio Ivan Karlo Gotovac, učenik g3.b razreda, grafički urednik-dizajner koji je pokazao najzanimljiviji dizajn, vještinu i znanje u izradi montaže zadanog zadatka.

Natjecanje je bilo predviđeno za svibanj, ali zbog epidemioloških mjera i pandemije koja je onemogućila sva javna okupljanja, natjecanje se nije održalo.

EUROPSKI TJEDAN ODRŽIVOG RAZVOJA

Nagradni natječaj „Moj pogled na ciljeve održivog razvoja“

PRIPREMILA Paula Jajac, 3.g



Europski tjedan održivog razvoja (ETOR) održava se od 2015. godine sve do danas. Svake godine povodom Europskog tjedna održivog razvoja, Odras je održao nagradni natječaj za učenike pod imenom „Moj pogled na ciljeve održivog razvoja“. Naša Škola, koja također promiče ciljeve održivog razvoja kroz smjerove Gimnazija održivog razvoja i Tehničar održivog razvoja, odazvala se ovom natječaju. Na natječaj se prijavilo 193 učenika s 208 učeničkih radova iz 36 srednjih škola. Iz naše škole sudjelovali su: Marijana Grbeša, Mirko Zeljko, Elisa-

beta Ruso, Marino Lulić i Paula Jajac s mentoricom profesoricom Darijom Čerdić-Vukušić. Cilj ovog natječaja je poticanje učenika na razmišljanje o važnosti očuvanja naše planete kroz kreativnost. Zadatak je bio napraviti likovni rad, odnosno crtež u bilo kojoj tehnici po izboru koji se odnosi na jedan od 17 ciljeva održivog razvoja. Države članice UN-a u rujnu 2015. godine usvojile su program održivog razvoja do 2030. (Agenda 2030.) s ciljem i željom okončavanja siromaštva i gladi, zaštite planeta, osiguravanja zaštite ljudskih prava i kvalitetnijeg života za sve. Države su se obvezale da će do 2030. postići 17 ciljeva održivog razvoja. Učenici koji su se prijavili na ovaj natječaj mogli su birati između 17 ciljeva. Mi smo izabrali: Svijet bez siromaštva (cilj 1), Svijet bez gladi (cilj 2), Čista voda i sanitarni uvjeti (cilj 6), Smanjenje nejednakosti (cilj 10), Očuvanje vodenog svijeta (cilj 14) i Očuvanje života na kopnu (cilj 15).

S ponosom objavljujemo da je naša učenica, Elisabetta Russo 1.OR Tehničar održivog razvoja, dobila nagradu za cilj 2 – Svijet bez gladi. Pohvala i čestitke za osvojeno priznanje!



NAGRADNI NATJEČAJ HRVATSKOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Izrada infografike na temu Koronavirus – zaštiti sebe i druge



PRIPREMILA Teodora Grgić Jeličić, prof.

Ove školske godine, u listopadu, sudjelovali smo na natječaju HZJZ u izradi infografike. Nagradni natječaj provodio se u cilju poticanja učenika da steknu znanja i razviju svijest o zaštiti zdravlja tijekom epidemije bolesti COVID-19. HZJZ je natječajem želio uključiti učenike i potaknuti ih da na originalan i kreativan način prikažu svoje mišljenje i izraze svoj stav o ovoj temi. Natječaj je proveo Hrvatski zavod za javno zdravstvo u suradnji s Ministarstvom zdravstva Republike Hrvatske, Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i Agencijom za odgoj i obrazovanje. Infografika je namijenjena mladima. Ciljana skupina je školski uzrast djece i mladi. Koristi se kada je potrebno da se kompleksne informacije objasne jasno i brzo. Ovim radovima pokušali smo odgovoriti na zadanu temu, a ujedno i profesionalno dizajnirati ovakav proizvod koji se sve više koristi u vizualizacijama.

Sudjelovali su učenici Mauro Cilić Dalmatin, g3.b, grafički urednik-dizajner (lijeva fotografija) i Nora Sinovčić, g4.b, grafički urednik-dizajner (desna fotografija), uz mentorstvo profesorice Teodore Grgić Jeličić.

Covid-19
Korona - zaštiti sebe i druge
 www.nazj.hr

Budi bijeli od onoga kakav si bio jučer s pozitivnim stavom i negativnim testom

Redovito i temeljito perite ruke vodom i sapunom.	Ne dirajte prstima lice ako niste oprali/la ruke.	Prekrijte usta i nos maramicom ili laktom prilikom kašljanja ili kihanja.
Ostani kod kuće ako imaš neke od sljedećih simptoma: • povišena tjelesna temperatura, • kašalj, • gripoalj, • poteškoće s disanjem.	kašalj, nedostatak daha ili poteškoće disanja	gripoalja temperatura

U bliskim kontaktima osobe s potvrđenom bolešću COVID-19 koji nemaju nikakve znakove bolesti rutinski se ne provodi testiranje na novi koronavirus ni na počeku ni tijekom karantene / samoizolacije.

Brojevi telefona Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za građane na temu koronavirusa: 099 468 30 01, dostupni su svakim radnim danom od 8 do 21 sat te subotom i nedjeljom od 9 do 15 sati.

099 468 30 01

simptomi mogu varirati od blažih do težih, a javljaju se od 2.-14. dana

COVID 19

Može li se novi koronavirus prenijeti s osobe na osobu?

Da, novi koronavirus uzrokuje respiratornu bolest i može se prenijeti s osobe na osobu, obično nakon bliskog kontakta sa zaraženim čovjekom, npr. u kućanstvu, na radnom mjestu ili u dobrosvetovnoj ustanovi.

Čuvaj me i čuvaj se, sa malo znanja i puno zalaganja!

Čuvaj me i čuvaj se, sa malo znanja i puno zalaganja!

Čuvaj me i čuvaj se, sa malo znanja i puno zalaganja!

Čuvaj me i čuvaj se, sa malo znanja i puno zalaganja!

ROBOSTART

Igrom do znanja – znanjem do nagrade

PRIPREMILA Nikolina Smilović, prof.

Polaznici Centra izvrsnosti novih tehnologija SDŽ sudjelovali su 29. veljače 2020. na 1. Europskom talent festivalu robotike "ROBOSTART – IGROM DO ZNANJA" u organizaciji Centra izvrsnosti Varaždinske županije.

Učenici osnovnih i srednjih škola natjecali su se u 4 kategorije: RoboBowling, Rescue Line, SoccerLightWeight 1 na 1 i RemoteControlledSoccer.

Među 200 učenika podijeljenih u 29 ekipa i 50 mentora, naša učenica drugog razreda (g2.p), smjera web programer, Nikolina Reić osvojila je prvo mjesto u kategoriji "RoboBowling".

Čestitamo našoj učenici Nikolini Reić na postignutom rezultatu te želimo daljnji napredak i postizanje novih uspjeha!



SHIFT KONFERENCIJA

Nova dostignuća u struci

PRIPREMILA Nikolina Smilović, prof.

Unatoč epidemiološkim mjerama, 14. i 15. rujna 2020., u Splitu se održalo deveto izdanje najveće developerske konferencije u jugoistočnoj Europi, SHIFT DEV. Za razliku od dosadašnje već poznate lokacije Hrvatskog narodnog kazališta, ovogodišnja konferencija održala se pod vedrim nebom na splitskom Sustipanu.

Zahvaljujući glavnom organizatoru na udijeljenim akreditacijama, Ivanu Burazinu, nekolicina naših učenika smjera web programer, zajedno s razrednicom Nikolinom Smilović, posjetili su prestižnu

dvodnevnu konferenciju. Za vrijeme trajanja konferencije održalo se dvadesetak predavanja te su predstavljena neka nova tehnološka rješenja i najaktualniji trendovi. Nakon odslušanog predavanja, pauze smo provodili u Pipi dnevnom boravku gdje samo uživali u neformalnim druženjima s ponajboljim splitskim programerima i direktorima vodećih firmi koje je iznenadilo prisustvo naših srednjoškolaca te ih je zainteresiralo postojanje smjera web programer kao i skorašnja „novopečena“ radna snaga.



ŽUPANIJSKO NATJECANJE

Dvostruki prvak

PRIPREMILA

Nikolina Smilović, prof.

U školskoj godini 2019. / 2020. učenik drugog razreda, Duje Granić, smjer web programer, istaknuo se svojim plasmanom na županijskim natjecanjima iz Engleskog jezika i Informatike – Info Kup. Na oba županijska natjecanja učenik je ostvario 1. mjesto.

Velike pohvale Duji Graniću za ostvareni plasman sa željom da bude i dalje uspješan u nadolazećim natjecanjima!

EDIT CODE SCHOOL

Besplatna škola programiranja

PRIPREMILA Nikolina Smilović, prof.

EDIT CodeSchool je jedna od aktivnosti projekta ICT županije koja se odnosi na svladavanje primijenjenog programiranja i širenje informatičke pismenosti u osnovnim i srednjim školama i to kroz besplatne škole programiranja.

S obzirom na dosadašnji veliki odziv naših učenika na EDIT predavanja koja su se održavala na FESB fakultetu, profesorica Nikolina Smilović pozvana je da u ulozi mentora i predavača od ove godine održava sate EDIT besplatne škole programiranja svim našim zainteresiranim učenicima. Ove godine, s obzirom na trenutnu situaciju, sati se održavaju u virtualnom obliku preko Teams platforme. Svi učenici uspješno savladavaju predavanja i redovito predaju tjedne projekte. Po završetku odslušanog predavanja, svi polaznici unutar županije izrađuju projekte, a najbolji osvajaju vrijedne nagrade.

S obzirom na to da se održava početni tečaj, početnicima nije potrebno prethodno predznanje, stoga pozivamo sve zainteresirane da na početku iduće školske godine prate školsku web stranicu za moguću prijavu.



NAŠ DOPRINOS BORBI PROTIV VIRUSA

Izrada vizira za liječnike

PRIPREMILA

Nikolina Smilović, prof.

U znak solidarnosti s liječnicima koji su iskazali svoju požrtvovnost u nedaći koja nas je zadesila, naša škola pridružila se početkom rujna 2020. akciji izrade plastičnih vizira za naše liječnike. Profesorica Nikolina Smilović uposlila je raspoloživu opremu naših 3D printera koji danonoćno rade već nekoliko dana. Proizvodnja je poprilično spora i za izradu jednog vizira potreba su puna tri sata. Također, zahvaljujemo se tvrtki Dual koja je velikodušno donirala prozirni materijal koji se postavlja kao zaštita na viziru. Do sada proizvedeni viziri već su prosljeđeni našim liječnicima na hitnim odjelima.



HACKNITE - PRVO ONLINE NATJECANJE

Naši učenici "hackeri"

PRIPREMIO Mateo Juginović, 3.p

17. i 18. listopada 2020. godine po prvi put organizirano je dvodnevno online natjecanje „Hacknite“.

Na CTF (Capture the Flag) natjecanju tražile su se vještine iz polja kibernetičke sigurnosti. CTF je tip natjecanja u kojem je potrebno probiti sigurnosne mjere, ispraviti propuste u programskom kodu web stranica i na takav način pronaći "zastavice" točnije šifre koje označavaju prolaz zadatka.

Naša škola prijavila je ukupno četiri tima, svaki je tim bio sastavljen je od pet učenika. Bez obzira na dvodnevno trajanje natjecanja (subota i nedjelja), interes učenika u dva razreda web programera (2.p i 3.p) bio je izrazito velik. Izazov u rješavanju zadataka bio je toliko jak da se nije spavalo puna dva dana.

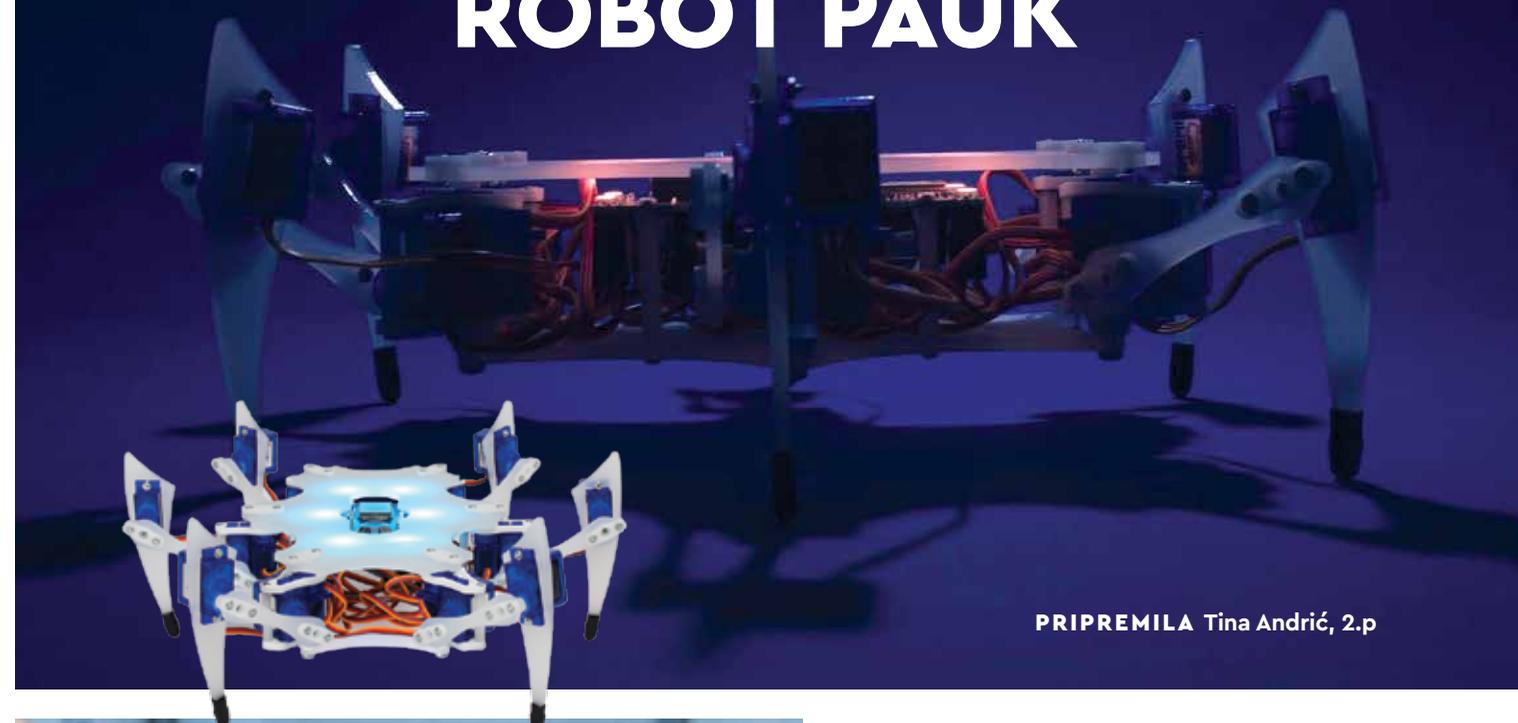
Ovo je jedno od natjecanja u kojem učenici "gore" da otkriju način kako doći do šifre i ne zamaraju se ukupnim poretkom.

Velike pohvale organizatorima i sastavljačima zadataka, sve je bilo na zavidnom nivou, od platforme, statistike praćenja napretka rezultata do raznolikosti zadataka.

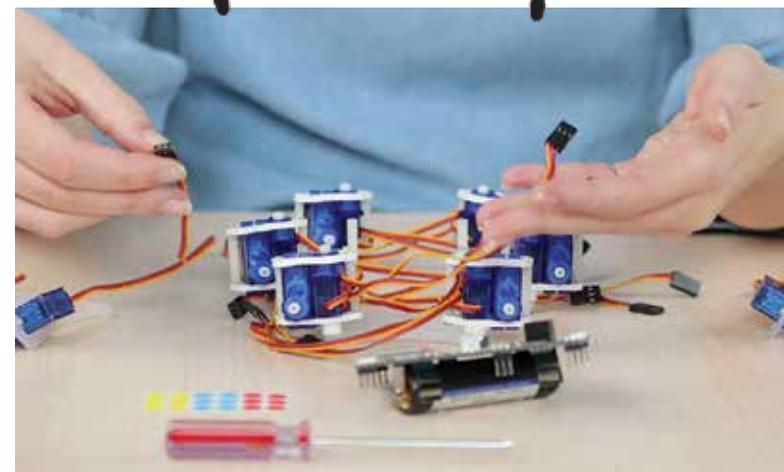
Jedno jako motivirajuće i poučno natjecanje, nama izrazito srodno i bitno za daljnje ulaganje u znanje.

NOVA ARDUINO OPREMA

Naš novi ljubimac ROBOT PAUK



PRIPREMILA Tina Andrić, 2.p



Našu Arduino opremu obogatili smo novim ljubimcem, robot paukom – Hexapod.

Hexapod robot najviše voli plesati te omogućava korisniku da programira i glasovno upravlja njegovim pokretima te da zahvaljujući LED-icama i sensorima definira šarenilo boja.

Bez obzira na to što pakiranje sadrži sve dijelove, započeli smo s osnovama te smo modelirali prve oblike, noge, tijelo... Nakon izrade dijelova, uparivali smo sitne dijelove i potrošili nekoliko sati na samo slaganje robota. Činilo se sve jednostavno, ali i ovaj robot razlikuje lijevu i desnu stranu, a uza sve to, ima šest nogu. Kako sama konstrukcija bez programa nema smisla, prepustili smo se pustolovini izrade mobilne aplikacije za upravljanje robotom u jednostavnom, vizualnom programskom sučelju – MIT App Inventor. Kako bi robot oživio, uz gotovu mobilnu aplikaciju potrebno je isprogramirati i mikrokontroler koji je mozak robota i koji sluša naredbe primljene putem mobilne aplikacije. I tako... tek nakon nekoliko dana, naš nas je robot odlučio poslušati :)

Ovaj edukacijski paket prilagođen je početnicima jer sadrži video sadržaj s detaljnim podukama iz 3D modeliranja, slaganja robota, izrade mobilne aplikacije i programiranja u Arduino, tako da gotovo svatko, bez ikakvog predznanja, može uživati u izazovu slaganja robota na koje će potrošiti sate i sate, ali i naučiti jako puno iz različitih područja.

ŠKOLA AMBASADOR
EUROPSKOG PARLAMENTA

Projekt EPAS

European Parliament Ambassador School

PRIPREMILA

Marijela Gulin, prof.

www.gogssplit.org

www.facebook.com/graf.skolamabasadorEP

Nova znanja i iskustva dijelili smo i širili s vršnjacima u školi i lokalnoj zajednici.



Kako bismo zadržali/obnovili titulu škole ambasador, četvrtu godinu za redom, provodili smo različite aktivnosti, osvještavali utjecaj Europske Unije na naše živote, istraživali različitu problematiku u našem gradu, kreativno se izražavali, a nova znanja i iskustva dijelili i širili s vršnjacima u školi i lokalnoj zajednici.

Na početku prvog polugodišta najprije smo upoznali i uveli u rad nove članove, zainteresirane učenike prvih razreda. Kao što je to i do sada bio običaj, postavili smo informacijsku točku (pano) koja se nalazi na međukatu, potom smo se usuglasili oko tema koje ćemo obrađivati tijekom ove školske godine.

Nakon prezentacije modula Povijest i Institucije EU, Politike EU (Europa i mi), Obrazovanje, Erasmus, Demokracija, odlučili smo se pozabaviti uvijek aktualnim temama kao što su: ljudska prava, tolerancija, stereotipi, klimatske promjene, zaštita okoliša i medijska pismenost.

Naše prve aktivnosti u zajednici bile su sudjelovanje na predavanju „Gdje je Split na Mediteranu?“ koje se održalo u Foto klubu Split te u udruzi Sunce gdje smo odslušali predavanje i sudjelovali u radionici o odvajanju otpada, što mi se činilo stvarno zanimljivim i korisnim.

Naravno, ne smijem zaboraviti volontiranje Boranka, podjelu hrane, rad u Crvenom križu na koji sam izuzetno ponosna, jer učenici zaista rado volontiraju, te pokazuju veliko suosjećanje i želju da pomognu gdje god mogu.



U drugom polugodištu bavili smo se temom ODRŽIVA EUROPA – globalni ciljevi održivog razvoja, projektom koji je provodio Forum za slobodu odgoja u suradnji s Uredom Europskog parlamenta zajedno s još 16 škola iz cijele Hrvatske.

Zato smo se usredotočili na proučavanje i predstavljanje svih 17 globalnih ciljeva. O svakom cilju smo snimili kratki video i promovirali ih na mrežnim stranicama,

■ Sa zanimanjem smo istražili kako se globalni cilj pod br. 11 odražava na naš život

a naglasak je bio na cilju br. 11 – ODRŽIVI GRADOVI I ZAJEDNICE.

Pripremili smo se za projektni zadatak, razgovarali i upoznali se s problematikom, izradili i proveli ankete/upitnike - kako bismo saznali koliko učenici znaju o globalnim ciljevima, zatim smo proveli istraživanje u lokalnoj zajednici, kvartu i školi. Učenici su uočavali i evidentirali probleme (fotografirali, skicirali), razgovarali s vršnjacima i ostalim građanima.

Nakon toga nekolicina učenika izradila je različite vizuale (strip, sličice, postere, videa) o nekim problemima koje su smatrali najvažnijima za istaknuti.

Naposlijetku su učenici, analizirajući prikupljene podatke i raspravljajući o svemu što su istraživali, došli do nekih zaključaka. Uočili sudevastaciju grada pod utjecajem turizma, probleme uprometu, problem s otpadom i nepravilnim odlaganjem, uništavanje kulturne baštine nemarnom gradnjom, nebrigu o infrastrukturi, nedostatak prostora za djecu i mlade (betonizacija). Nakon što su problemi detektirani, pokušali smo doći do rješenja postavljajući pitanja stručnim osobama te kroz razgovore i diskusije. Na pitanja učenika pokušao je odgovoriti i prof. Silvio Puljić koji je održao zanimljivu radionicu.

Kako bismo javnosti predstavili što sve radimo i učimo o Europskoj uniji, izradili smo video prezentaciju „Europa i Mi“ u kojoj smo dali pregled svega što smo naučili, napravili i na koji način su sve aktivnosti utjecale na naš život i obrazovanje.

U ožujku smo svoje aktivnosti morali premjestiti u virtualno okruženje. Učenici su se jako brzo naviknuli na novonastalu situaciju. Posebno im je pomoglo poticanje kreativnosti kroz smišljanje pozitivnih poruka podrške i solidarnosti, kroz različite vizualne izričaje, da se lakše nose s teškoćama i izolacijom te da što bezbolnije prebrode taj krizni period. Rado su surađivali i razgovarali na koje se sve načine nose s ograničavanjem kretanja, virtualnom nastavom i opasnosti koje nosi virus. Izradili su brojne crteže, snimali videa, neki su volontirali u Crvenom križu. Također, sudjelovali smo u aktivnostima Ureda Europskog parlamenta – #eptalks.



Nastavno na naše proučavanje 11. globalnog cilja odlučili smo potražiti odgovore i od određenih institucija. Tako smo uputili upit zastupnici u Europskom parlamentu Željani Zovko. Zastupnici smo uputili sljedeće pitanje:

„Naša grupa obrađuje cilj 11 odnosno održive gradove i zajednice. Istražujući problematiku u našem gradu uočili smo mnoge probleme. Zainterigirali su nas posebno utjecaji turizma na zajednicu i njenu kulturnu baštinu. Osobito danas kad naša ekonomija ovisi o prihodima od turizma zanima nas kako, po vašem mišljenju, sačuvati našu kulturnu baštinu od negativnog utjecaja turizma? Održno, pretvaranje grada u spavaonicu?“

Zastupnica je rado i iscrpno odgovorila na naše pitanje te izrazila spremnost za sve naše buduće upite. Naglasila je kako dijeli naše mišljenje o dvojakom utjecaju turizma na grad. S jedne strane donosi boljitak, otvaraju se nova radna mjesta, jača gospodarstvo, a s druge strane masovno iskorištavanje, gubitak autentičnosti kulturne baštine.



ŠKOLA AMBASADOR EU PARLAMENTA

Dan Europe

PRIPREMILA

Marijela Gulin, prof.

Dan Europe obilježili smo kroz online razgovor sa Školom za grafiku, dizajn i medijsku produkciju iz Zagreba i Srednjom školom Blato

Dan Europe, 9.5., obilježili smo kroz online razgovor sa Školom za grafiku dizajn i medijsku produkciju iz Zagreba i Srednjom školom Blato. Tijekom razgovora smo razmijenili iskustva te smo razgovarali o problemima s kojima se mladi susreću u trenutnoj situaciji. Učenici su spremno prihvatili naše međuškolske online razgovore, a planiraju se i više povezati po nekim temama za koje dijele zajedničke interese. Predložili su i neke nove za buduće „zoom razgovore“ tako da će se suradnja sigurno nastaviti. Uvidjeli su da dijele iste probleme i strahove, slične interese i da je konstruktivno i poučno o njima razgovarati i podijeliti iskustvo. A u lipnju, kad nam je epidemiološka situacija to omogućila, sudjelovali smo u pub kvizu na Pjaci sa još nekoliko škola iz Epas programa, gimnazijom Marko Marulić, školom iz Imotskog, Dubrovnika i Kaštela. Prema riječima učenika najradije su kroz projekt učili

■ **Većina učenika smatra da su kroz projekt osvijestili utjecaj koji EU ima na njihov svakodnevni život**

o politikama EU, provodili istraživanje o globalnim ciljevima u lokalnoj zajednici, odnosno na primjeru učili o važnosti angažmana u lokalnoj zajednici. Većina učenika smatra da su kroz projekt osvijestili utjecaj koji EU ima na njihov svakodnevni život, nešto o čemu ranije nisu razmišljali, od obrazovanja, putovanja do očuvanja okoliša. Počeli su se osjećati zaista kao članovi šire zajednice i vidjeli koliko sličnosti imaju s vršnjacima iz ostalih dijelova Hrvatske, ali i drugih zemalja. Samim time pozitivnije razmišljaju o EU. Jako je važno kod učenika podizati tu svijest, te razvijati različite kompetencije od kreativnosti, kritičkog mišljenja, komunikacijske, medijske pismenosti itd. Isto tako naučiti ih da djeluju u lokalnoj zajednici kako bi postali zreli i odgovorni građani.



NOVI SIMBOL NAŠE ŠKOLE

Ne mo'š nas falit!

Ovog ljeta odlučili smo postaviti trodimenzionalnu oznaku s logotipom pred ulaz u našu školu. Idejno rješenje osmislio je naš prof. Frane Šitum, akademski kipar, koji je tako svojim, već priznatim i nagrađivanim djelima pridodao i ovaj rad koji će svakodnevno dočekivati učenike i brinuti se da ne skrenu s puta :)

ŠKOLA ZA
DIZAJN,
GRAFIKU I
ODRŽIVU GRADNJU
SPLIT
www.gogss.hr



PROJEKT RAZMIŠLJAJMO ODRŽIVO

Drugi trening-blok Akademije održivog razvoja za nastavnike

Projekt financiran iz Švicarsko-hrvatskog programa suradnje provodi se u partnerstvu s udrugom SMART iz Rijeke, udrugom MI iz Splita, Volonterskim centrom Osijek, I. gimnazijom Osijek, Privatnom umjetničkom gimnazijom iz Zagreba te Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split.

PRIPREMIO

Silvio Puljić, prof. stručnih predmeta

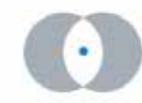
U sklopu projekta "Razmišljajmo održivo - učimo mlade za održivi razvoj" 17. i 18. siječnja 2020. održan je drugi trening-blok Akademije održivog razvoja za nastavnike u Čakovcu i Sv. Martinu na Muri. Tijekom dvodnevno studijskog putovanja, 30 nastavnika iz škola partnera posjetili su primjere dobre prakse ACT-ovog laboratorija stvaralaštva društveno korisnih poduzeća i educirali se o procjeni potreba i organiziranju zajednice.

Prvi dan Akademije

Tijekom prvog dana Akademije, profesori i kolege iz partnerskih organizacija iz Zagreba, Osijeka, Splita i Rijeke pogledali su brojne primjere dobre prakse društvenog poduzetništva i održivog razvoja, koji su proistekli iz ACT-ovog laboratorija stvaralaštva društveno korisnih poduzeća. Posjetili smo Printlab d.o.o., ACT Konto d.o.o., Centar za pomoć u kući Međimurske županije, Međimurski štacun (kratki opskrbeni lanac) i Socijalnu zadrugu Humana nova. Prvi dan završili smo grupnim radom "Uloga škola u oblikovanju zajednice".

Drugi dan Akademije

Drugi dan Akademije nastavili smo edukacijom o organiziranju zajednice. Nives Ivelja iz partnerske udruge MI iz Splita održala je prezentacije Demokratska građanska kultura i modeli uključivanja građana te Procjena potreba i kreiranje akcija u zajednici. Demokratska građanska kultura se stječe informalno, neformalno i formalno, a označava aktivno sudjelovanje u životu zajednice, prepoznavanje društvenih vrijednosti, razvijen interes za političke procese te razvijen osjećaj građanske dužnosti. Održiva zajednica je zajednica koja ima razvijen društveni kapital koji se može prepoznati, primjerice, po interesu članova zajednice za događanja u zajednici, sposobnosti prepoznavanja i tuđih potreba te uvažavanje drugačijih razmišljanja.



ŠKOLA ZA DIZAJN, GRAFIKU I ODRŽIVU GRADNJU - SPLIT



SURADNJA S GALERIJOM MEŠTROVIĆ

Promoviranje palača u palači

PRIPREMILA

Teodora Grgić Jeličić, prof.



Projekt Promoviranje palača u palači kao sekundarne turističke atrakcije uporabom suvremenih medija i metode transmedijske priče kako bi se kod učenika srednjih strukovnih škola u različitim sektorima podizala svijest o potrebi multisektorskog povezivanja i razvijanja projektnog načina razmišljanja, timskog rada i poduzetničkog duha

Turbulentna povijesna razdoblja dovela su u Split brojne bogate, mahom trgovačke obitelji, koje su gradile svoje palače unutar i uokolo zidina Dioklecijanove palače te tako sačuvali život grada kroz stoljeća. Kako je projekt izazvao interes kod učenika Turističke i ugostiteljske škole, pokrenuto je istraživanje dostupnosti priče o

■ U ovom projektu naša je škola pristupila osmišljavanju zadatka kroz vizualni identitet (logotip, storytelling...)

srednjovjekovnom Splitu. Takav turistički proizvod nije do sada bio u ponudi, a i dostupne informacije turističkih vodiča o tom razdoblju su štute, prvenstveno zbog manjka literature koja bi na jednom mjestu pružila sve potrebne informacije.

Strateška vizija projekta bila bi suvremeni pristup novom turističkom proizvodu koji se bazira na



kulturnom turizmu kao elementu podizanja kvalitete turističke ponude Splita i mogućnosti stvaranja dodatnih marketinških događanja u cilju produženja sezone. Misija projekta dodatnog razvoja novog proizvoda kulturnog turizma bila bi okrenuta tržištu posjetitelja mlađe i srednje životne dobi, obitelji s djecom, koji su prema istraživanjima profesora sociologa Mirka Petrića i Inge Tomić Koldrović pokazali najveći interes za kulturni turizam.

U ovom projektu naša Škola pronašla se kao partner u vizualnom dijelu (osmišljavanje logotipa projekta, vizuala koji će pratiti sve faze projekta), a posebno je zamišljeno da se snimi vođenje „srednjovjekovnim Splitom“ i ispričaju priče koje su učenici TIU škole

istražili, a mi bismo ih snimili kao videa te pohranili na smart kartice koje bi bile u prodaji u Muzeju grada Splita s kojim imamo dobru suradnju još od perioda kada smo zajednički istraživali Palače i izradili knjižicu Dodirni grad i Palače u palači koje su prihvaćene s oduševljenjem kod publike.

Storytelling je specifična vrsta turističkog vođenja posebno prilagođene dobnoj strukturi turista. Web dizajneri izradili bi web kao link na koji bi stavili snimke priča, a u mapi bi napravili i redoslijed obilazaka koja bi bila zadatak grafičkih urednika dizajnera.

Strategija komuniciranja proširila bi se i na društvene mreže Facebook, Instagram i You Tube. Preko tih mreža obratili bismo se ciljanim skupinama koje komu-



niciraju putem ovih platformi. Ovo je poseban oblik brendiranja turističkog proizvoda koji zahtijeva multidisciplinarnost, a u tome se nalazi i Turistička ugostiteljska, a osobito naša Škola. Mi smo turistička zemlja i do sada, odnosno do pojave pandemije, u turizam se polagala nada kao u najvažniji tercijalni sektor od kojeg je država živjela. Okolnosti su se promijenile, a s njima i pristup turizmu. Tim više bi se ovaj proizvod, koji bi se distribuirao online, mogao promatrati kao novi prilagodljivi oblik turističke ponude koji je podržala i Turistička zajednica kao naš stalni partner u zajedničkim projektima... Turistička zajednica grada prepoznaje naše projekte kao vrlo moderne, progresivne i prilagođene tržištu turizma.

Krajem veljače 2020. bili smo u Zagrebu gdje nam je na vrlo zanimljiv način storytelling predstavila djevojka koja je osmislila obilazak Gornjeg grada kroz srednjovjekovne priče starog Zagreba. Uživali smo u načinu ispričanog, ali i u samom sadržaju priča koje su nas vratile stoljećima unatrag u priče o vilama, zmajevima, vitezovima. Zabavili smo se tražeći skriveno blago i na kraju smo dobili i nagradu. Divno proveden dan!

Uživali smo sudjelovati u ovim projektima u kojima se učenici družili s vršnjacima iz škole partnera. Na žalost, ove godine nas je epidemiološka situacija omela u dovršavanju projekta. Još uvijek čekamo kada ćemo moći dovršiti snimanja, animacije i brendiranje cijelog ovog zamišljenog projekta.

ERASMUS+ PROJEKT

How to live healthy in digital times for media vet learners?

Projekt How to live healthy in digital times for media VET learners povezuje nastavnike i učenike iz četiri škole – Srednja škola za oblikovanje Maribor, RBZ Wirtschaft Kiel, Gjovik videregående skole, Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju-Split – u želji da ukažemo na važnost svakodnevne tjelesne aktivnosti, upotrijebimo praktična znanja medijskih tehničara i osvijestimo europski identitet te međusobnu povezanost svih ljudi.

Kroz koncepciju projekta zamišljeno je pet sastanaka u kojima bi se tijekom svakog sastanka odrađivao specifičan segment

koji bi činio završne proizvode projekta u vidu izrađenog vizualnog identiteta projekta, promotivnih plakata, video priručnika s vježbama i web stranice kojom bi široj javnosti prezentirali sve što smo putem spoznali i napravili. Domaćin prvog sastanka u rujnu 2019. bila je Srednja škola za oblikovanje Maribor.

Drugi sastanak - Norveška

Naš drugi sastanak održan je u veljači 2020. u Norveškoj, a domaćin je bila Gjovik videregående skole koja se potrudila da što savjesnije obavimo kreativni postupak izrade loga i plakata te promičemo suradnju među učenicima.

PRIPREMILE

Vana Skračić, g4.m
Ana Topić, prof. i
Duška Boban, prof.

Naime, učenici su radili u grupama od četiri osobe u kojima je bio po jedan učenik/ca iz svake zemlje. Nakon što su pobijedili prvotnu sramežljivost, učenici su shvatili da su svi isti, neovisno odakle dolaze i da ih jedino razlikuje količina motiviranosti tj. posvećenosti koju ulažu u proces izrade loga i plakata. U kasnijim poslijepodnevima i večernjim satima bile su predviđene sportske aktivnosti i to redom klizanje, planinarenje i kuglanje. Članak o detaljima puta i svojim dojmovima napisala je učenica g4.m, Vana Skračić, u njemu je dala učeničku perspektivu na iskustvo u Norveškoj.

Trip to Norway

NAPISALA

Vana Skračić, g4.m

4:30 am. My alarm went off and woke me up. It's happening. I got up, got ready, checked everything again just to be sure I don't forget something and, boom, we set off for the airport. The ride to the airport was beautiful, the sun was just starting to rise and everything was colored in pink light. Once on the airport the adrenaline rush started to kick in as well as the fact that we are actually about to go to Norway. Soon enough my parents and I met with other students and teachers who were going to Norway as well. Everybody was excited and we couldn't wait to get on the airplane. But, once we did everything kind of went downhill. Our flight was late so when we landed in Zagreb to transit flights and then landed in Munich we ended up being late for our flight to Oslo. We were running like mad through the airport, it was like a movie scene, but we didn't make it on time. So what now? The teachers saved the

day by booking another flight that departed 7 hours from that moment and so we had time to rest, eat and walk around.

Seven hours went by quickly and before we knew it we were on the flight to Oslo. Such an amazing feeling to be flying above the clouds and seeing so many different landscapes, towns, cities... It's spectacular to see our world from above.

On our arrival in Oslo we were pretty much exhausted but a two hour bus ride to Gjovik was waiting for us. It was still daytime so we got to see the landscape from our bus ride through Norway. There was a great amount of snow, houses were beautiful and it was so idyllic. By dinner time we were already settled in our hostel rooms and waiting for dinner in cafeteria. That was the first time we got to see other students from different countries. There were Slovenians, Germans and us. It seemed like we

were all a bit shy so there wasn't really group intertwining. After dinner everyone went to their rooms and fell asleep.

Morning comes, first time seeing Gjovik in daylight and, oh my, was it breathtaking. In front of our hostel there was a frozen lake, next to it was a skiing slope and on the other side there were houses, beautiful wooden houses and snow everywhere. After breakfast we had to get ready for our first time in their school and meeting everybody. On the way to school



indeed incredible.

After-school activities were equally enjoyable. Once we went on a tour of Gjovik, other time we went to the bowling alley and had so much fun there. Another day we went ice skating and some of

me, falling right on my head. Oh well, it was a fun night.

I made some good friends from other groups and till this day we stayed in contact. Other groups were supposed to come to our school in September this year but Covid-19 got in the way. The trip back home was distressing for we all said our goodbyes and went back home. But, as you can probably already guess, the trip back also didn't go as planned. Instead of landing in Split we landed in Zadar and had to take the bus to go to Split. I guess we were just doomed.

What can I say except what a great experience it was all in all – I'll never forget it. It was all thanks to Erasmus+ project called 'How to live healthy in digital times for media VET learners' so thank you Erasmus+! And a big thank you to our great teachers who were so supportive and provided us with a chance to work with new students our age from three different countries and explore a new country while enjoying our time there.



a few of us slid on the frozen sidewalk which was hilarious. Once we got to the school we were puzzled for the school was so big and gorgeous. Teachers took us on a school tour and we were amazed. The classrooms were equipped with everything you'd imagine for the certain profession/course. They even had a gym.

After looking around it was time to work. We were divided into groups and the theme was elaborated so now we just had to start. It was interesting to communicate with students from different countries, work with them on a project and just witness how regardless of where you come from we can all cooperate on producing something wonderful together. It was

us played hockey. I really enjoyed it because at that time we were already all getting along and spending time together. But of course, ice skating couldn't go smoothly. A few of us fell on the ice including



TREĆI SASTANAK

Virtualni izazov

Nažalost, od 13. ožujka 2020. uslijedilo je uvođenje karantene, ne bi li se spriječio širenje virusa Covid-19. Karantena je poremetila sve vidove ljudskog života i ekonomski sustav u cjelini. I obrazovni sustav je morao doživjeti promjene. Naime, škola se održavala na daljinu što je zahtijevalo brzu prilagodbu i nastavnika i učenika. Veselili smo se smirivanju situacije jer smo u rujnu 2020. mi trebali biti domaćini treće faze projekta u kojoj su se učenici zajedničkim snagama spremali snimati video. Tako nas je drugi val pandemije vrlo rastužio s obzirom da nije bilo mogućnosti da nas posjete učenici drugih škola. Svočeni s novonastalom situacijom, svjesni da ne možemo čekati potpuni prestanak širenja Covida – 19, morali smo pristupiti reorganizaciji projekta.

Umjesto treće faze uslijedilo je nešto jednako izazovno – pokušati opet povezati učenike iz različitih zemalja, ovaj put stvaranjem vir-

tualnih grupa na zadanu temu koristeći obrazovnu platformu Moodle. Učenici su trebali izabrati temu na koju će snimiti kratki video tzv. vlog i okupiti se putem video sastanka tijekom 24., 25. i 26. studenog 2020., naravno, u dogovorenim terminima uz prisutnost nastavnika mentora određene grupe. Ne trebamo niti isticati koliko je zahtjevno u isto vrijeme motivirati učenike i organizirati sastanke u četiri zemlje. Bilo je problema s radom aplikacije u kojoj je video poziv putem BigBlueButton koristilo preko 100 učenika istovremeno, ispadanja iz video poziva, učenika koji su kasnili jer su imali aktivnost u drugom projektu Klubiram, reorganizacije nastave, zamjene termina s kolegama (i ovim putem im se zahvaljujemo!), teškoće oko formiranja zajedničkog skripta za snimanje... Ali uspjeli smo! Svaka grupa je snimila i montirala svoj vlog sastavljen od niza sekvenci iz četiri partnerske zemlje! Moramo pohvaliti 26 učeni-



ka/ca naše škole koji su sudjelovali i dali svoj maksimum u vrlo specifičnim uvjetima rada, ali svejedno uče, slušaju savjete i napreduju kao medijski tehničari.

Oni su redom: Borna Alebić, Petra Bandić, Luna Belas, Dražen Bošnjak, Lara Buzov, Paula Drpić, Latica Dumičić, Sara Ergović, Stipe Ikanović, Lucija Jovanović, Lea Jukić, Marin Jurić, Jelena Juginović, Lucija Klarić, Ena Kljaković Šantić, Barbara Krstulović, Lara Kušeta, Luka Lukić, Debora Marin, Andrea Melvan, Lara Olujčić, Nina Reljić, Lucija Šalinović, Marija Vukorepa, Marko Vukušić i Marčelina Žanetić.

U nastavku vam prenosimo neke od dojmova učenika koje je zabilježio naš montažer grupe 5A, Dražen Bošnjak.

Treći sastanak iz moje perspektive

PIŠE

Dražen Bošnjak, g2.m

Sve je počelo 4. studenog 2020. kada smo se po prvi put priključili na video-poziv s učenicima iz Norveške, Slovenije i Njemačke. Nismo bili sigurni kako ćemo raditi, jedva smo se odlučili za teme koje ćemo obrađivati... na kraju, sve je ispalo odlično, međusobno smo se upoznali i povezali.

"Isprva je bilo teško raditi s ljudima iz drugih država koje ni ne poznaješ, ali zahvaljujući medijima uspjeli smo se povezati", rekla nam je Jelena, na što je Barbara nadodala kako je iznenađena koliko su nas mediji uspješli povezati u ovakvoj situaciji.

Poteškoća u suradnji je naravno bilo. Debora: "Malo je teško komunicirati s nekim tko ne zna hrvatski jezik pa se moraš sporazumjeti na engleskom što je dovelo do nesporazuma". Srećom, svi su sudionici bili svjesni svojih grešaka i bili su potpora i ispomoć jedni drugima. "Tu vidiš kako je zapravo razlika među učenicima iz četiri države mala, a to je bilo i dobro jer su tako svi imali sličnu viziju finalnog projekta", priopćio nam je Marin, montažer grupe 4A, a ja, vaš izvjestitelj i montažer grupe 5A, mogu reći da sam nakon devet sati montaže, dva sata renderiranja i eksportiranja projekta bio i više nego zadovoljan završnim uratkom.

Svi rado iščekuju iduću fazu projekta, a do tada će raditi na svojim montažerskim sposobnostima. Petra i Marko su ustvrdili kako su zadovoljni s prilikom za suradnjom s ljudima iz "velikog svijeta", zaključivši da im je ovo dobra vježba.

Ne smijemo zaboraviti ni naše mentorice, prof. Boban i prof. Topić, koje su nam neprestalno bile na raspolaganju. Veseli nas buduća suradnja s Njemcima, Norvežanima i Slovencima, stoga se jedva čekamo baciti na "vloganje"...

Nakon kraćeg odmora tijekom zimskih praznika, u veljači 2021. uslijedit će iduća faza projekta koja uključuje snimanje i montažu konkretnih vježbi koje će odabrati i učenicima demonstrirati nastavnica Jasminka Blažević u suradnji s kolegama profesorima TZK iz ostale tri škole. To će biti dio finalnog proizvoda – videa s vježbama i priručnik s vježbama. Vjerujemo da će sada ipak biti lakše jer su učenici stekli iskustvo rada u grupama u online svijetu, upoznali se s radom na aplikaciji Moodle te nadišli prvotnu sramežljivost. Ponosni na uloženi trud, vlastiti rad i mogućnost prilagodbe novonastalim uvjetima te u iščekivanju novog projektnog izazova najsrdačnije Vas sve pozdravljamo.



PROJEKT ADSWIM

Kako zaštititi i očuvati vodu

NAPISALA

Marijana Grbeša, 3.g

Europska noć istraživača, dugogodišnja je inicijativa Europske komisije u području znanosti. Naglasak joj je na popularizaciji znanosti, osvještavanju javnosti o važnosti „znanosti u društvu i za društvo“, o važnosti rada znanstvenika i istraživača. Obilježava

se svake godine posljednjeg petka u rujnu diljem Europe. Zahvaljujući pedagoginji Ana Mariji Ugrin i mentorici Dariji Čerdić-Vukušić zajedno s učenicima 4.g, 26. studenog 2020. odslušali smo zanimljivo predavanje na satu Održivog razvoja i proizvodnje.

Zbog epidemiološke situacije, predavanje je održano preko video poziva. Održale su ga studentice Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu, Nika Ugrin i Marija Kvesić u suradnji s profesorom mag. soc. Marinom Spetićem.

Studentice su nas upoznale s hrvatsko – talijanskim projektom „Upravljanje korištenje pročišćenih komunalnih voda radi kvalitete Jadranskog mora“, skraćenog naziva „AdSWiM“, kojem je cilj unaprijediti kvalitetu vodnih tijela te ekološko stanje morskog i obalnog ekosustava. Fokus projekta su urbane otpadne vode i uređaj

za pročišćavanje otpadnih voda te filter koji sakuplja i dezinficira vodu kako bismo imali čistu vodu za piće, kućanstvo, poljoprivredu i industriju.

Voda je dragocjen resurs i svi moramo voditi računa o njejoj zaštiti: koristiti vodu samo kada je to potrebno, koristiti deterdžente koji su biorazgradivi, ne baciti plastiku, boje i ulje u toalet, reciklirati i koristiti stvari koje se mogu upotrijebiti više puta – plastične vrećice zamijeniti platnima, plastične posude zamijeniti staklenim, boca za vodu itd.

Sve su to mali koraci koji skupa čine jedan veliki pomak za nas i buduće generacije.

Kako bi testirali prikupljeno znanje, na kraju predavanja je održan kviz između učenika 3.g i 4.g razreda. Mi smo, naravno, pobijedili!

Na kraju predavanja svi smo dobili poklon na dar.



TERENSKA NASTAVA

Projekt FAIRSEA

PIŠE Katija Klarić, 3.g
FOTOGRAFIJE Paula Jajac, 3.g

„U vremenu kada ljudska vrsta troši milijarde dolara u nadi da će otkriti i najmanje odjeke života na Marsu, Zemlja, jedino mjesto u Svemiru gdje znamo da život postoji, ubrzano gubi svoje prepoznatljivo obilježje, svoju bioraznolikost, raznolikost gena, vrsta i ekosustava.“

- Elliot A. Norse i Larry B. Crowder



U sklopu međunarodnog projekta FAIRSEA - Fisheries in the Adriatic region - a shared ecosystem approach, kojeg provodi Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, učenici naše škole, uz mentorstvo profesorice Darije Čerdić-Vukušić odradili su terensku nastavu u Tribunju i Zečevu. Projekt je usmjeren na ribarstvo, važnu gospodarsku djelatnost u Jadranskom moru, posebno zbog njegove snažne kulturne, socijalne i ekonomske uloge u regionalnim obalnim zajednicama. Cilj projekta je poboljšanje uvjeta za uvođenje novih pristupa za održivo upravljanje ribarstvom u Jadranu. Sve veća upotreba obalnog pojasa i morskog ekosustava dovodi do njegove degradacije putem pretjeranog iskorištavanja bioloških resursa, nekontroliranog odlaganja otpada u more, intenzivne urbanizacije, ali i neodrživog turizma. Ribari općine Tribunj 2006. godine osnovali su zadrugu Adria koja potiče načela održivog razvoja kako bi ostvarili isplativ i dugotrajan ribolov. U Tribunjskoj luci naši učenici su razgledali ribarsku plivaricu, poslušali izlaganje ribara i pritom se upoznali s osnovama ribarskog posla, ali i s problemima istoga. Osim birokratskih problema, posao im otežava i otpad koji se u velikim količinama nakuplja u mrežama. Kako bi bar malo pomogli morskome ekosustavu, taj otpad odvoze u luku gdje ga u suradnji sa zadrugom propisno zbrinjavaju. Pri posjeti ribogojilišta Klismar u Zečevu, učenici su naučili kako i odakle se nabavlja mlječ, kako se broje jedinke u kavezima, čime se hrane i samim time kako se održava njihovo zdravlje. Upoznati su i s materijalima od kojih se proizvode kavezi te kako se štiti uzgojena riba od ptica i drugih riba grabežljivica.

ZLATNA VEČER MATEMATIKE

Zenonovi paradoksi

PIŠE Lara Kušeta, g2.m
ILUSTRACIJA www.prometej.ba



Četvrti put za redom, uz mentorstvo profesorice Biljane Krstulović, predstavljali smo našu školu na manifestaciji "Zlatna večer matematike". Sudjelovali smo u video pozivu, tijekom kojeg smo prezentirali temu Zenonovih paradoksa. Ta tema, zapravo, ima bliži kontakt s fizikom nego s matematikom, ali je jako zanimljiva za obraditi i prezentirati.

Dotaknuli smo se tri od devet paradoksa, koja su poprilično kontroverzna u svijetu fizike. Najzanimljiviji od sva tri, definitivno je paradoks Ahileja i kornjače koji glasi: "U utrci, najbrži trkač nikada ne može prestići najsporijeg, zato što gonitelj prvo mora doći do točke odakle je gonjeni pošao, pa prema tome najsporiji uvijek ima prednost."-kornjača će uvijek imati prednost nad Ahilejem, nebitno koliko mala ona bila, što znači da Ahilej nikada neće prstići kornjaču. Danas bi to bilo smiješno i suludo izjaviti, ali taj paradoks to dokazuje. Dok smo prezentirale, imale smo svu pozornost. Vidjelo se da su se ljudi zaista zainteresirali za ove neobične paradokse koji krše sve što danas smatramo logičnim i tjeraju nas na duboko razmišljanje. Paradoks strijele i dihotomije također je ostavio snažan dojam na ljude, ali Ahilej i kornjača najviše ih je zanimalo. Za njega su nam postavljali najviše pitanja. Pokazali smo, a to smo i željeli, koliko fizika može biti zanimljiva.

Zajednički rad, novostečeno znanje i prilika da se pokažemo pred svijetom, te naučimo druge onome na čemu smo naporno radile, učinilo je tu večer posebnom. Zahvalna sam na prilici koju sam dobila i na svemu što sam te večeri naučila. Preljepo iskustvo i nadam se da ću imati još prilika za sudjelovati na ovakvim događajima.

KONFERENCIJA

Osnivanje učeničkog poduzeća

PIŠE Lara Tičina, 3.g

„Održiva učenička poduzeća u hrvatskim srednjim školama – zelena poduzeća promiču održivo poduzetničko razmišljanje i djelovanje mladih ljudi u Hrvatskoj“ projekt je koji je započeo 1.1.2020. Provodi ga Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce u partnerstvu s njemačkom institucijom Deutsche Gesellschaft für Umwelterziehung (DGU), a financira ga njemačka zaklada Deutschen Bundesstiftung Umwelt (DBU). Naša škola se obvezala sudjelovati u projektu čiji je konačni cilj osnivanje učeničkog poduzeća. Kako bi stekli što više znanja o poduzetništvu i načinu funkcioniranja učeničkih zadruga i poduzeća u Njemačkoj i Hrvatskoj, prijavili smo se za sudjelovanje u dvodnevnoj konferenciji koja se održala 10. i 11. prosinca 2020. godine. Konferencija se održavala virtualno, a sudjelovali su predstavnici Udruge Sunce, Obrtno tehničke škole u Splitu, Srednje škole braće Radić iz Kaštel Štafilića, Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva (HUUZ), Podružnice HUUZ-a

Splitko-dalmatinske županije. Kao predstavnici naše škole sudjelovali su učenice 3G razreda: Lara Tičina, Paula Jajac i Katija Klarić te pedagoginja Ana Maria Ugrin (prvi dan) te naša nastavnica Darija Čerdić Vukušić (drugi dan). Prvi dan konferencije je bilo predstavljanje odličnih primjera koji su zaživjeli u Njemačkim školama te smo upoznale nagrađene proizvode iz Hrvatskih učeničkih zadruga kojih ima 607 na području cijele Hrvatske. Drugi dan smo izmjenjivali mišljenja i ideje koje bismo voljeli provoditi u našem budućem školskom poduzeću. Ideja je bilo mnogo i radujemo se narednim konferencijama i radionicama koje će nas osposobiti za osnivanje poduzeća u našoj školi, a koja će se bazirati na principu održivosti.



PROJEKTNI DAN

IVAN MEŠTROVIĆ

U suradnji s Galerijom Meštrović, izradili smo originalni i suvremeni suvenir za Galeriju, a naglasak je stavljen na Meštrovićevu skulpturu "Pieta"

PRIPREMILE

Paula Maljković, g4.b
Chiara Topić, g4.b



Projektan dan održan je 5.3. 2020. godine. Tema projektnog dana utvrđena je kada je Galerija Meštrović ponudila suradnju sa Školom za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split. Suradnja je bila predviđena kroz izradu originalnog suvremenog suvenira za Galeriju.

Naglasak je stavljen na skulpturu „Pieta“, ali i sve ostale skulpture iz Meštrovićevog umjetničkog opusa mogle su poslužiti kao inspiracija u izradi suvenira.

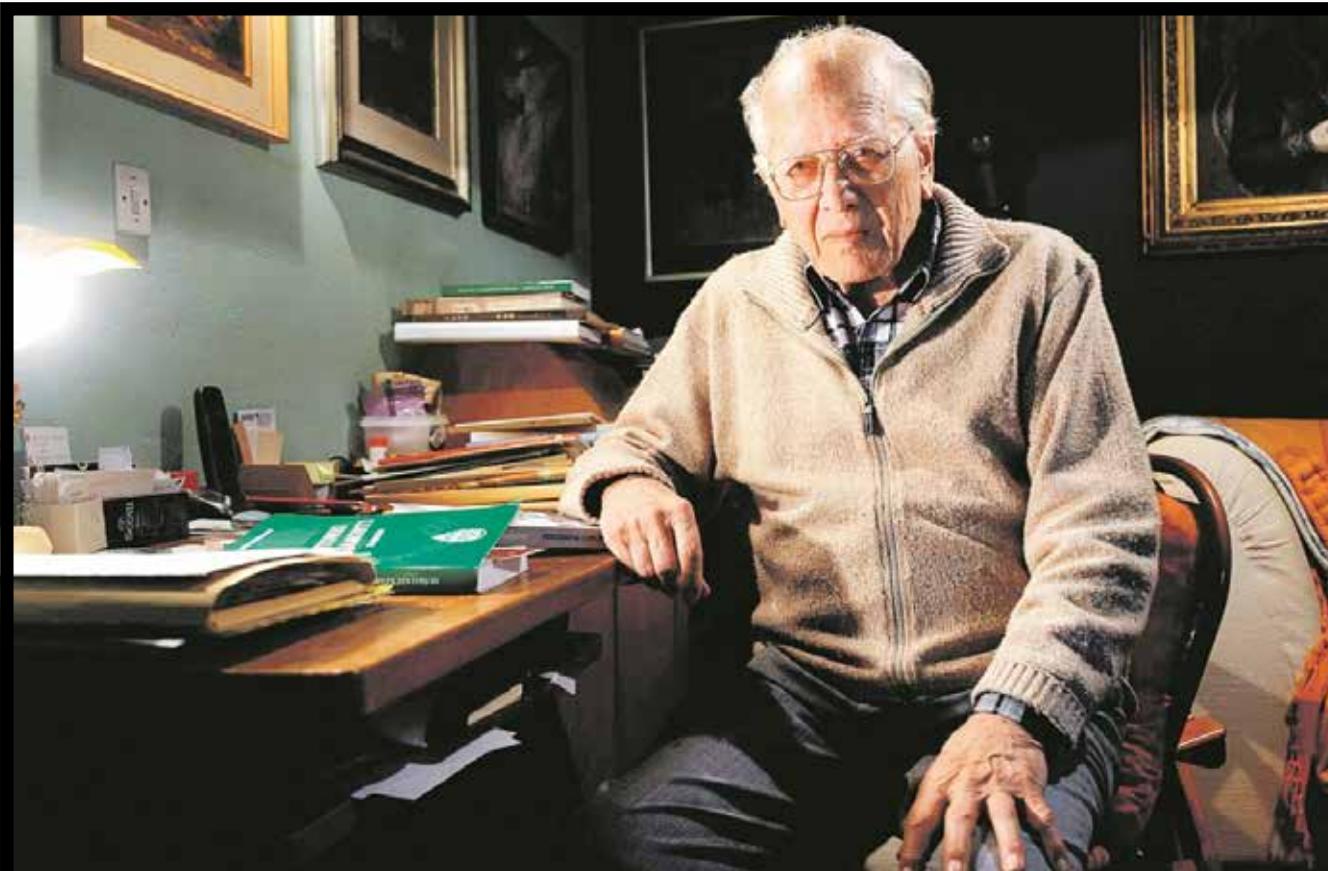
Naši aktivni grafike i umjetnosti udružili su se u izradi originalnog suvenira i iz te suradnje proizašli su zanimljivi prijedlozi koje smo u konačnici pokazali predstavnicima Galerije Meštrović.

Zaključili smo kako su učenici sa svojim mentoricama, profesoricama Teodorom Grgić-Jeličić i Tanjom Ukas proizveli zanimljive izložke koji bi mogli biti predstav-



ljeni javnosti kao originalni suveniri. Umjetnici su u svim tehnikama izradili izvrsne uporabne predmete u modernim inačicama. Reinterpretacije Meštrovićevih djela pojavile su se na keramičkim šalicama, vazama, metalnim satovima, čestitkama. Studije crteža prema Meštrovićevim djelima grafičari su pretvorili u mozaike i interpretirane predloške za plakate. Grafičari su izradili printove na raznim materijalima. Poigrali su se i s memory kartama, izradili oznake za knjige, kalendare, notese, torbe. Učenici su imali prigodu poslušati i predavanje koje su održali muzejski pedagozi iz Galerije Meštrović.

Kao i svake godine, nakon izrade koja je trajala mjesecima, zaključili smo naš Projektan dan izložbom, a zadovoljstvo izrađenim suvenirima samo je poraslo s odobravanjem svih koji su ih vidjeli.



IN MEMORIAM

dr. DUŠKO KEČKEMET

dobri duh i zaštitnik Splita

PIŠE

Sela Tecilazić, prof.

FOTOGRAFIJE

Tom Dubravec / CROPIX
i školska arhiva

12. svibnja 2020. godine Split, Dalmacija i Hrvatska ostali su bez velikog i značajnog znanstvenika dr. Duška Kečkemeta. U svom dugom životu (97) objavio je 50 stručnih knjiga i tisuće znanstvenih radova. Bio je osnivač, ravnatelj i kroničar dvije važne kulturne ustanove grada Splita: Muzeja grada Splita i Galerije Meštrović. Zbog svog izuzetno bogatog znanstvenog opusa, ali i mnogih drugih aktivnosti koje su ga zaokupljale, kao što je fotografija i kinematografija, nautika, zaštita spomenika i društveni aktivizam u svrhu poboljšanja voljenog Splita – sigurno se može reći da je bio najveći splitski humanistički znanstvenik.

U Splitu je bio uvažan, institucija i čovjek do čije se riječi držalo, premda izvan Splita i uže regije nije bio poznat onoliko koliko je trebao biti. Godinama je u Slobodnoj Dalmaciji objavljivao polemičke članke protiv raznih komunalnih, konzervatorskih i urbanističkih odluka, a neke je od njih ukoričio u knjizi "Borba za grad", što ga čini najvećim zaštitnikom Splita ikad!

Na ovim stranicama želimo ga spomenuti i kao dragog gosta i prijatelja naše Škole...



10. NATJECANJE UMJETNIČKIH ŠKOLA REPUBLIKE HRVATSKE 9. – 20. ožujka 2009.

Prije dvanaest godina, naša Škola bila je domaćin natjecanja koje je tematski bilo posvećeno liku i djelu slavnog Ivana Meštrovića pod imenom Spomenička baština Ivana Meštrovića – otisci u suvremenosti. U suradnji s Muzejima Ivana Meštrovića, priredili smo nsvakidašnje natjecanje na koje su se odazvali učenici i njihovi mentori svih umjetničkih škola Republike Hrvatske. Nositelji projekta bili su naši profesori: Vjeran Tecilazić i Tanja Ukas. U velebnom zdanju Galerije Meštroviće u suradnji s ondašnji direktorom, Androm Krstulovićem Oparom, organizirano je natjecanje, slikanje prema originalnim modelima, radionice, izložba te svečana završna proslava.

Učenici su nekoliko dana boravili u vrtu i kući Ivana Meštrovića. Okruženi njegovim djelom, natjecali su se u umijeću crtanja, inspirirali se njegovom arhitekturom, interijerom i slušali i gledali poučna predavanja. Oduševljen ovom idejom, u goste nam je došao dr. Duško Kečkemet, najveći poznavalac lika i djela Ivana Meštrovića i počastio profesore i učenike svojim vrijednim predavanjem i razgovorom sa sudionicima natjecanja o Meštroviću u prostoru Kašteleta.

Posebno se istaknuo školski projekt pod vodstvom mentorice Sele Tecilazić koja je udružila učenike smjerova Dizajna interijera, Dizajna grafike i multimedije koji su u novim tehnologijama promišljali o povijesnom, ali i o mogućnosti boljeg položaja slavnog kipa Grgura Ninskog u prostoru grada, što je općenito bila tema koja je zaokupljala i samog dr. Kečkemeta.

Bio je to izniman događaj za našu Školu, velebn u svojoj izvedbi, edukaciji i ljepoti, popraćen velikom medijskom pozornošću i počašćen dolaskom dragog nam gosta, Duška Kečkemeta.



Duško Kečkemet rođen je 1923. u Supetru. Diplomirao je povijest umjetnosti.

1950. preuzima mjesto kustosa u tada osnovanom Muzeju grada Splita, na kojem ostaje do 1979. Aktivan i izrazito zainteresiran za povijest Splita stvara s nevjerojatnim žarom, proširuje fondus i biblioteku te se sa sigurnošću može reći da je taj muzej Kečkemetovo djelo. Kečkemet je proveo useljenje muzeja u renesansnu Papalićevu palaču u kojoj je i danas.

Vrijeme rada u Muzeju grada, period je kad se Kečkemet intenzivno bavi i poviješću Splita. Napisao je jedinu povijest Židova u Splitu; Knjigu o hrvatskom Narodnom preporodu 1880-ih.; knjigu o Antoniju Bajamontiju. Napisao je knjigu o škotskom arhitektu Robertu Adamu – čovjeku koji je prvi put splitsku antiku pretvorio u globalnu i turističku vrijednost.

1980. postaje ravnatelj Galerije Meštrović na splitskim Mejama. To je period kada ta galerija ima svoj zvjezdani turistički moment i kada ima godišnje više posjetitelja nego svi ostali srednjodalmatinski muzeji. Pasionirano piše o najvećem hrvatskom umjetniku Ivanu Meštroviću, želeći ga sagledati sa svih strana.

Premda je o Ivanu Meštroviću napisano puno monografija, nijedna nije ravna ovoj iz pera čovjeka velike energije, stručne ustrajnosti i ljubavi i poštovanja prema umjetniku. Stvorio je Duško Kečkemet "najambiciozniju i najzaokruženiju hrvatsku likovnu monografiju" (T. Maroević) s kojom smo dobili cjelovitiju sliku Ivana Meštrovića – jednog od najslavnijih Hrvata.

PREGLED GODINE KROZ PERO UČENIKA

PRIPREMILE

Lara Kušeta, g2.m
Karmen Penga, g2.m

FOTOGRAFIJA

www.colourbox.com

Pomalo je nezahvalno izdvojiti tek nekoliko događaja iz ove godine koja je za nama jer bilo ih je podosta i ozbiljnih i smiješnijih, i za rubriku "vjerovali ili ne" pa i za čuveni vapaj "Lastane, pomoz!". Na kraju, nakon detaljnih konzultacija (jer već smo zaključile da nije jednostavno), diplomatskim dogovorom odlučile smo se za ono što nam se činilo važnim za Hrvatsku i svijet.

Siječanj 2020.

Nepoznati virus SARS-CoV-2, koji se prvi put pojavio krajem prosinca 2019. u gradu Wuhanu u kineskoj provinciji Hubei, razvio se u epidemiju u NR Kini i proširio diljem svijeta, ubrzo poprimajući razmjere pandemije.

5. siječnja

U prvom krugu predsjedničkih izbora 10. hrvatski premijer Zoran Milanović pobijedio je protukandidatkinju, 4. hrvatsku predsjednicu Kolindu Grabar Kitarović, s nešto više od 104 tisuće glasova.

29. siječnja

Brexit; Europski parlament potvrdio je na plenarnoj sjednici u Bruxellesu sporazum o izlasku Velike Britanije, prve zemlje u povijesti koja napušta Europsku uniju, koja se do sada uvijek širila.

18. veljače

Izabrani 5. predsjednik Republike Hrvatske, Zoran Milanović, svečano polaže predsjedničku prisegu u Predsjedničkim dvorima na Pantovčaku.

22. ožujka

Grad Zagreb u 6:24, 7:00 i 7:41 pogađaju snažni potresi, najveći magnitude 5,3 stupnjeva po Richteru. Oštećene su građevine u centru grada, ozlijeđeno je 27 osoba, jedna je osoba smrtno stradala.

25. svibnja

Usljed policijskog nasilja u američkom gradu Minneapolisu ubijen je Afroamerikanac George Floyd. Njegovo ubojstvo potaknulo je prosvjede u Americi i svijetu.

29. svibnja

Američki predsjednik Donald Trump izjavio je kako Sjedinjene Američke Države prekidaju odnos sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (WHO).

3. lipnja

Ruski glasači su na referendumu izglasali ustavne promjene koje omogućuju Vladimiru Putinu da ostane predsjednik do 2036. godine.

7. studenog

Potvrđeno da je demokratski kandidat Joe Biden pobijedio na 59. američkim predsjedničkim izborima održanim 3. studenog 2020.

29. prosinca

Snažan potres magnitude 6,2 prema Richteru pogodio je u 12:19 Sisačko-moslavačku županiju. U Petrinji, gradu najbližem epicentru, uništeno je gotovo pola grada. Okolica Petrinje i Gline teško je stradala. Potres je načinio materijalnu štetu i u Zagrebu. Ozlijeđeno je 26, a smrtno je stradalo 7 ljudi.

NAŠE OČI PREMA SVIJETU

Sve što se događa oko nas utječe i obilježava i nas same. Premda smo još mladi, zakupljeni životom koji je najčešće u koordinatama škole, sporta, hobija, druženja i uvijek nam zanimljivog računala, uočavamo da nije sve idealno, da "ozbiljan" život učini mladenačke brige ponekad smiješnima. I dobro je da je tako jer ne želimo živjeti u uskim krugovima postojanja. Želimo gledati dalje, promišljati, propitivati se, biti svjesni što se događa oko nas jer sve je važno.

Svijet je odavno postao
"naša ulica" i "naš grad",
i mi mu pripadamo.

Lara Kušeta, g2.m

COVID - 19

Može li korona biti učiteljica, a mi učenici?

PIŠE Ivana Kokan, g3.b

ILUSTRACIJA <https://unamglobal.unam.mx>

Svi smo svjesni zapanjujućeg učinka pandemije virusa COVID-19 na našu svakodnevnicu. U samo nekoliko tjedana preobrazio je uobičajenu dinamiku naših poslovnih i društvenih odnosa te dao zamaha u brzini uvođenja dostupnih tehnologija. Prisilio je čovječanstvo da sebe poima kao veliku zajednicu kojoj su nužne promjene. Svaka nacija i svaki pojedinac, svako biće, bilo staro ili mlado, jednako su vrijedni i važni u lancu koji osigurava preživljavanje na našem planetu.

Sićušan, nevidljiv, a tako moćan, virus je pokrenuo revoluciju preživljavanja i mnogi su u njoj, na žalost, izgubili svoju bitku. Prvi put pojavio se krajem prosinca 2019. u megagrađu Wuhanu u kineskoj provinciji Hubei. Početkom 2020. razvio se u epidemiju koja je prerasla u pandemiju. Prvi slučaj zaraze virusom SARS-CoV-2 u Hrvatskoj potvrđen je 25. veljače 2020. Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je međunarodnu hitnu

situaciju 30. siječnja 2020. Bolest se može prenijeti s čovjeka na čovjeka respiratornim putem i indirektno preko kontaminiranih površina. Spoznaja o načinu prenošenja bolesti rezultirala je obveznim nošenjem maski i preporukom o držanju distance. Život nam se promijenio zastrašujućom brzinom. Društvo, gospodarstvo, obrazovanje, kultura...ništa više nije bilo kao prije. U različitim periodima, ovisno o tome je li broj zaraženih padao ili ne, imali smo osjećaj života s tipkom "pauza" i nikada nismo znali kojeg će se dana uključiti i zaustaviti sve ono što nam je prije bilo jedino normalno. Sada imamo "novo normalno" iz kojeg izvlačimo nove spoznaje ili bismo barem trebali. Važno je da shvatimo da smo potrebni jedni drugima, da međusobno ovisimo, da trebamo, baš sada i odmah, odvagnuti između nužnog, korisnog i rasipnog. U tom smislu, korona je naša učiteljica, a ja se nadam da će čovječanstvo biti odličan učenik.

POSljedICE PANDEMIJE

Glad u svijetu uzrokovana koronavirusom

PIŠE Mia Matulić, g3.b

FOTOGRAFIJA <https://www.dw.com> (A. Parsons)



I u zapadnim zemljama već se postavlja pitanje jesu li ekonomske posljedice antipandemijskih mjera teže od zdravstvenih posljedica virusa, dakle, je li lijek gori od bolesti!?

Već godinama polako pada broj gladnih u svijetu, ali sad je došla nova nevolja: pandemija korone. I zbog virusa i još više zbog mjera protiv pandemije, glad u svijetu raste. Ujedinjeni narodi su si prije pet godina postavili cilj da do 2030. više ne bude neishranjenih ljudi na našem planetu. Cilj je ambiciozan, ali je razvoj izgledao dobro. Prema dostupnim podacima još 2000. je gotovo svaki treći stanovnik naše planete bio neishranjen – indeks je bio 28,2, a sada je pao na 18,2. No još uvijek, 690 milijuna stanovnika trpi glad, a neishranjenost sprječava normalan razvoj mališana: 144 milijuna djece zbog gladi zaostaje u tjelesnom razvoju, 47 milijuna djece muči se jer nemaju gotovo ništa za jelo, a 5,3 milijuna mališana umire prije svog petog rođendana, najčešće zbog gladi. Makar se ukupno stanje nešto poboljšalo,

još uvijek su goleme razlike među regijama svijeta. I dalje je najgore u Africi južno od Sahare gdje je indeks 27,8 i na jugoistoku Azije – 26,0.

Sada u računicu ulazi velika nepoznanica, koronavirus i njegove posljedice. Opadanje ekonomije dovodi do smanjenja dohotka, a to u nizu zemalja dovodi do smanjenja sposobnosti uvoza hrane. Organizacija za hranu i poljoprivredu pri Ujedinjenim nacijama (FAO) procjenjuje da bi to moglo dovesti do dodatnih 80 milijuna slučajeva neishranjenosti. "Zabrana kretanja je imala fatalne posljedice za milijune ljudi koji rade u neformalnom sektoru. Preko noći ostali su bez prihoda, lokalne tržnice su zatvorene, a seljaci s malim posjedima nisu više mogli obrađivati svoju zemlju", kaže Simone Pot, glasnogovornica njemačke organizacije za pomoć gladnima svijeta. Naravno, bolest je ionako osobito pogodila siromašne koji su i dalje morali tražiti posao bez obzira na virus, ali ukupno gledano, teško je reći što je izazvalo veću štetu: bolest ili lijek protiv nje.

VIRTUALNA SVEČANOST

Dodjela Nobelove nagrade za mir



PIŠE

Rina Ivić, g3.b

Ove godine dobitnik Nobelove nagrade za mir je WFP-Svjetski program za hranu Ujedinjenih naroda. Prvi čovjek programa, David Beasley, nagradu nije primio u Oslu, pred uzvanicima, nego u sjedištu agencije u Italiji gdje je ostao zbog pandemije. Virtualna svečanost održala se 10. prosinca 2020. Agencija je nagrađena zbog svojih napora u borbi protiv gladi u svijetu. U svom obrazloženju, koje je pročitala predsjednica Nobelovog odbora Berit Reiss-Andersen, Svjetskom programu za hranu nagrada se dodjeljuje zbog "borbe protiv gladi kao i za poboljšanje uvjeta za stvaranje mira u konfliktnim područjima". "Veza između gladi i ratova

začarani je krug zla. Rat uzrokuje glad, jednako kao što manjak hrane može potaknuti ili razbuktati sukobe. Nikada nećemo ostvariti cilj da iskorijenimo glad ako ne iskorijenimo ratove", dodala je.

WFP (World Food Programme) osnovan je 1961. sa sjedištem u Rimu, a financiran je isključivo dobrovoljnim donacijama. To je najveća svjetska humanitarna organizacija koja je prošle godine hranom pomogla 97 milijuna ljudi u 88 zemalja. Po procjenama organizacije svaki 11 stanovnik svijeta, ili njih 690 milijuna, kronično je gladan.

Organizacija je uspjela nastaviti s isporukama hrane cijele godine iako je zbog pandemije bilo mnogo



Politika 2020.

PIŠE

Dražen Bošnjak, g2.m

ILUSTRACIJA

www.creativemarket.com

2020., koliko god teška bila za gledati, nije bila žanrovska. Ispunjena političkim igrama, prepiranjima, iskorištavanjem, mirom, ratovima i sramoćenjem, označila je odličan početak za "lude dvadesete".

Na samom početku godine na vrata je pukao treći svjetski rat nakon što je Donald Trump, tadašnji američki predsjednik, naredio lansiranje rakete na generala iranske revolucionarne garde Qasema Soleimanija zbog prevencije otkrivenih planiranih terorističkih napada. Tih su dana internet preplavile vijesti o mogućem početku trećeg svjetskog rata. Na sreću, to se nije dogodilo, ali na nesreću to nije bio jedini mogući početak novog rata u 2020.

Krajem siječnja Europu je dočekalo finaliziranje dogovora o Brexitu, a 1. veljače Velika Britanija nije više bila dio Europske unije. Do kraja godine zadržana su još neka pravila vezana za poštarnu i putovanja, iako se to pokazalo nepotrebnim zbog posljedice pandemije koronavirusom.

Pandemija je imala veliku ulogu za političare koje su čekali izbori u bliskoj budućnosti. "Aj' da odrađimo ovaj prvi val kako treba, da dobijemo izbore pa ćemo vidjeti za dalje" bio je moto mnogih pa tako i hrvatskih političara. Nekima su ipak loše mjere bile od koristi pa je Joe Biden iskoristio Trumpove ispade kada nije htio nositi masku i kada je prozvao "kineski virus" pokušajem dominacije Kine nad svijetom.

Nakon sukoba na granici Armenije i Azerbajdžana, u srpnju su ljuti Azeri u Bakuu upali u parlament vičući "Želimo rat!" pa ih je u rujnu dočekao jedan. Prepiranja

oko azerbajdžanske regije Gorski Karabah traju desetljećima, no ovoga su puta na stranu Azerbajdžana stali Turska i Iran s kojima imaju dobre gospodarske odnose. Stanovništvo te regije većinski čine Armenci, tako da su nemiri dolazili i iznutra. Da Rusija nije reagirala na vrijeme, rat bi se odužio, a vrlo vjerojatno i proširio s mogućnošću izbijanja većeg sukoba. Regija je u konačnici podijeljena na dva dijela, iako je ostala pod Azerbajdžanom, a i prepirke još uvijek traju.

■ "Čovjek je po prirodi politička životinja"

Aristotel

Istoga mjeseca Ameriku su dočekali predsjednički izbori. Joe Biden i Donald Trump. Jedan star, drugi stariji, jedan lud, drugi senilan. Amerika je imala težak zadatak. Svi su se Amerikanci, a i svijet, opredijelili. Na kraju je Biden pobijedio zahvaljujući Trumpovim ispadima, ali i boreći se protiv rasizma i spolne diskriminacije pa je na mjesto potpredsjednice došla Kamala Harris.

I tako se 1. siječnja 2021. Velika Britanija potpuno odvojila od Europske unije. Nova godina, novi početak. Ova godina neće biti toliko luda... valjda...

...i onda neredi u američkom Kongresu.



RASIZAM

Ubojstvo Georgea Floyda

PIŠE Lara Kušeta, g2.m

FOTOGRAFIJA www.total-croatia-news.com

Ljudska prava temelje se na ljudskom dostojanstvu. Kada ono postoji, vlada mir.

U američkom gradu Minneapolisu, 25. svibnja 2020., ubijen je Afroamerikanac George Floyd. Njegovo ubojstvo potaknulo je mnoge proteste širom Amerike, ali i u svijetu. Njegovom smrti započeo je, osim protesta u stvarnom životu, i virtualni protest na internetu. Proširio se # na svim društvenim mrežama tzv. #blacklivesmatters ili #BLM. Ovo ubojstvo je, prema mnogim aktivistima i sudionicima protesta, čisto djelo mržnje i rasizma. Američki policajci imaju povijest nasilja prema osobama koje ne pripadaju bijeloj rasi, pogotovo onima tamne puti (Afroamerikancima). Ubojstvo Georga Floyda bila je kap koja je preli-la čašu, ljudima je bilo dosta! Tužna istina o tome da rasizam još uvijek postoji i da su ljudi ubijani samo zbog različitog pigmenta kože, slomila je mnoga srca. Mnogi su influenceri i poznata lica, bez obzira na svoju rasu, izrazili ljutnju prema takvom sistemu. Veliki broj slavnih izašao je na ulice i sudjelovao u protestima. Na internetu su osvanule slike predivnog zajedništva i želje za boljim svijetom. Rasizam postoji do današnjeg dana, životi crnaca ili bilo koje druge rasne pripadnosti, trebaju biti jednako važni kao i bilo čiji život, bio #BLM u trendingu ili ne. Ovaj čovjek izgubio je život, ali svojom je smrću dao svijetu snagu da se nastavi boriti za pravednija prava, za ono što je jedino moralno i ljudski ispravno. Protest, zbog ovog tužnog i nepravdnog događaja, održao se i u našem glavnom gradu Zagrebu (slika). U jednom trenutku prosvjednici su zapjevali pjesmu Olivera Dragojevića "Vjeruj u ljubav". Činjenica jest da se ubojstvo dogodilo u Americi, ali rasizam postoji i u Europi. I Hrvatska želi bolje, kao država šaljem poruku da su ljudi bilo koje boje kože dobrodošli u našu zemlju, da smo uz njih i da se mi protiv nasilja i rasizma borimo!

U utorak, 29. prosinca 2020., potres magnitude 6,4 stupnja po Richteru pogodio je Si-sačko-moslavačku županiju s epicentrom 3km jugozapadno od grada Petrinje. Intenzitet osjećaja procijenjen je od jako štetno do razorno na europskoj makroseizmičkoj ljestvici. Poginulo je sedam ljudi, pet iz Majanskih Poljana te iz Žažine i Petrinje.

Toga dana, kada je zatreslo Petrinju, nisam odmah shvatila koliko je jak i razoran bio taj potres. Tek mi je nakon nekoliko desetaka Instagram storyja postajalo jasnije što se zapravo dogodilo. Polako su se otkrивale nove informacije o broju ozlijeđenih, materijalnim štetama. Tako sam, kao i većina Hrvatske, popodne provela čitajući o svemu i razmišljajući kako bih mogla pomoći. Vidjela sam da svi dijele objavu jednog čovjeka na Facebooku koji je nudio besplatan smještaj stradalima, iskreno sam se oduševila, čovjek je tako brzo reagirao, i što je još važnije, dao ideju i drugima. Nedugo nakon njegove objave, sve što se objavljivalo na društvenim mrežama bili su oglasi sličnog sadržaja. Čitajući, shvatila sam da ima više ljudi koji nude pomoć, nego onih koji traže, jer naravno, ako ostaneš bez krova nad glavom sigurno ti neće prvo pasti na pamet listanje Instagrama.

Slike su pristizale... strašne, pune tuge, ljudske nemoći. Puno ljudi nije željelo napustiti svoj grad, životinje, uspomene, ustvari, cijeli život koji su sagradili. Pa tko bi im zamjerio i kako, kako im pomoći? Da sam mogla, najradije bih odmah krenula put Petrinje, ali iskreno, ne znam što bih tamo učinila. Gledam, čitam, listam, a srce treperi. Evo, pozivaju se ljudi da sutra dođu na razne lokacije u gradu i ponese toplu odjeću, hranu, higijenske potrepštine koje će se slati kamionima put Petrinje i okolice. Razu-

HRVATSKA U 2020.

Potres u Petrinji, potres u mom srcu

PIŠE Karmen Penga, g2.m

FOTOGRAFIJE www.zupcica.com, www.static.jutarnji.hr, www.zadarskilist.hr, www.dalmacijadanas.hr

mjela sam da se trebaju organizirati kamioni, pronaći ljudi koji će razdijeliti sve pristiglo i slagati isto u kutije te da zbog toga akcija kreće tek sutra. No, onda sam vidjela objavu Torcide.

Mogu pomoći! Sada, odmah. Svi smo u kući pohitali prema ormaru tražeći toplu odjeću za odnijeti,

Svi smo sigurni dok god ima malih ljudi dobrog srca.

spakirali smo to u kutiju, brzo u dućan po nešto hrane i ostalih stvari koje su stavljene na popis kao potrebne. Bila sam jako sretna jer sam vidjela kako i drugi ljudi u dućanu kupuju slične proizvode, znala sam da svi idemo prema istom odredištu. Stigli smo do grada, na Starom placu parking pun ljudi, svi vade kutije i kese iz auta, i slijede jedni druge do prostorije gdje su se ostavljale stvari. Na ulazu kolona ljudi, jedva se prolazi, a svima pune ruke. Neopisiva je atmosfera koja vlada, svi složni, bez buke i svađe, osjetila se ljubav, samo ljubav. Bila sam unutra svega par minuta, ušla, ostavila kutiju i izašla. No u tom kratkom vremenu suze su samo tekle niz lice, kao i cijelim putem kući. Tada sam shvatila da smo svi sigurni dok god ima malih ljudi dobrog srca, da će nam naši ljudi uvijek čuvati leđa, da su tu, za sve nas, i u najgorim situacijama.



#ostanimomi

TEMA BROJA

Čovjek nikada nije bio usamljeni otok, za biti čovjek potrebna je množina. Tek okruženi drugima, primajući u svoj život i tuđe živote, pokazujemo kvalitetu i snagu koju posjedujemo. Povijest je imala svoja vremena koja su tražila svu čvrstinu, svu ljepotu udruženog Mi. I ovo je vrijeme koje traži zajedništvo. Da, možemo plakati, ali znamo se i smijati. Istina, možemo padati, ali i brzo ustajati. Teško je ovo vrijeme, ali izdijemo se zajedno iznad njega, koračamo svemu usprkos dok učimo, radimo, stvaramo, promišljamo, dok dijelimo osmijehe i ohrabrenja. Živimo u „novom normalnom“ kako su nam rekli. I možemo, i hoćemo, jer nismo sami, jer smo odlučili biti Mi.



PIŠE Žana Mačukatić, prof.
ILUSTRACIJA colourbox

ŠKOLSKO OKRUŽENJE U VRIJEME KORONE

ZOOM susret s dr. Željkom Karin

ravnateljicom Nastavnog zavoda
za javno zdravstvo

PIŠE Karmen Penga, g2.m

Tijekom online nastave pokušali smo ostati aktivni i istraživati različite teme, a pogotovo one aktualne. Jedna od njih je, naravno, neizbježni koronavirus. Naša profesorica engleskog jezika, a ujedno i mentorica u projektu EPAS- Škola ambasador Europskog parlamenta, Marijela Gulin, uključila nas je u aktivnosti preko zooma, prezentacije, diskusije i virtualne izložbe te povezala s vršnjacima iz različitih krajeva Hrvatske.

Tako smo sudjelovali na ZOOM susretu pod nazivom „Školsko okruženje u vrijeme korone“ u organizaciji Obrtničko-industrijske škole u Imotskom. Uz našu školu, sudjelovali su i profesori i učenici Gimnazije Marka Marulića iz Splita i Gimnazije iz Metkovića. Gost susreta bila je dr. Željka Karin, ravnateljica NZJZ iz Splita koja je svojim osvrtom na ponašanje stanovništva, a posebno srednjoškolaca, iznijela podatke i dala upute kako se ponašati za vrijeme epidemije.

Svi smo dobili zadatke kako bi izlaganje i raspravu učinili što zanimljivijom. Učenici iz IV. gimnazije pripremili su zanimljivu i edukativnu prezentaciju, dok su učenici iz Metkovića i Imotskoga postavili niz važnih i intrigantnih pitanja, na koje je doktorica Karin strpljivo i detaljno odgovarala.

Učenici naše škole iz g2.m pripremili su nekoliko pitanja za doktoricu o provedenju mjera, problematici cijepljenja te zastupljenosti virusa u školama.

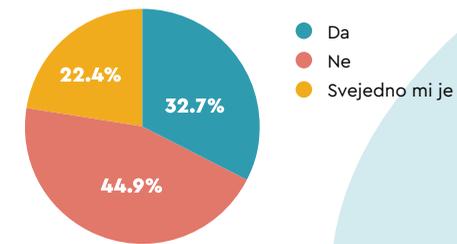
Moj zadatak bio je pripremiti anketu o tome kako mladi razmišljaju u vrijeme korone i analizirati rezultate. Postavljala sam pitanja o njihovim osobnim stavovima prema online nastavi, zaštitnim mjerama, društvenom životu, strahu za sebe i svoje bližnje... Odgovori su bili različiti kao i njihova mišljenja koja su pisali na kraju ankete. Anketa je bila u potpunosti anonimna pa su svoje stavove iznosili iskreno i bez zadržke.

Analizirajući odgovore, zaključila sam da postoji određena kontradiktornost u izjavama; učenici se uglavnom ne boje zaraze, ne pridržavaju se svih mjera,

ali istodobno smatraju da ih treba postrožiti. Ovo navodi na zaključak da ili nisu bili iskreni u odgovorima ili ni sami ne znaju kako se ponašati. Mislim da je to zato što su građani zbunjeni zbog brojnih kontradiktornih informacija u medijima, ne znaju kome vjerovati pa tako i njihovo ponašanje, želje i strahovi osciliraju.

Dr. Karin i organizatorima video susreta svjedočila se anketa te su zatražili da je pošaljemo i njima kako bi je prosljedili svojim učenicima. Naglasili su kako smatraju da bi mogla biti korisna za cijelu županiju.

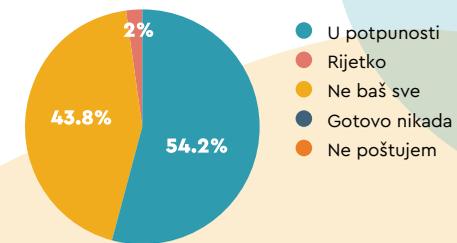
JE LI VAS STRAH ZARAZE KORONAVIRUSOM?



AKO VAS JE STRAH, ODABERITE RAZLOG:



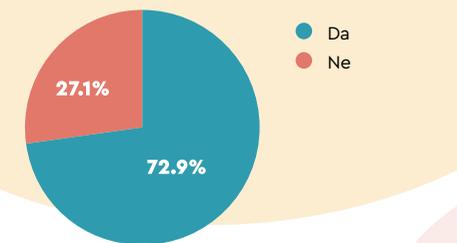
POŠTUJETE LI MJERE OPREZA?



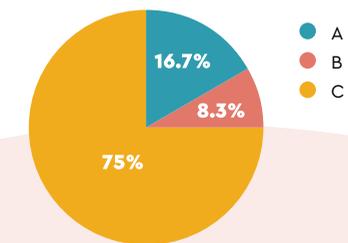
MISLITE LI DA SU MJERE STRUČNOG STOŽERA UČINKOVITE?



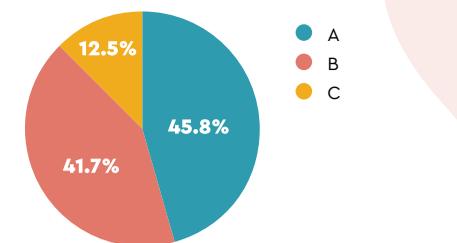
SMATRATE LI OTVORENE ŠKOLE VELIKIM ŽARIŠTEM ZARAZE?



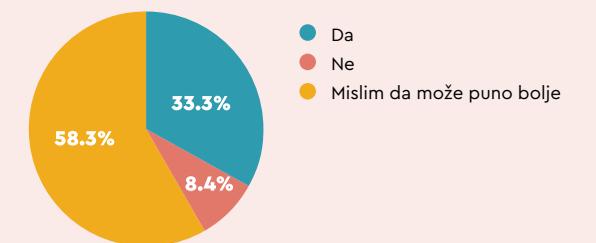
KOJI MODEL NASTAVE BISTE PREDLOŽILI ZA CIJELU DRŽAVU?



ODABERITE MODEL NASTAVE KOJI SMATRATE NAJGORIM



JESTE LI ZADOVOLJNI DOSADAŠNJOM ONLINE NASTAVOM?



JE LI VAŠE OBRAZOVANJE UGROŽENO ONLINE NASTAVOM?



JE LI VAŠ DRUŠTVENI ŽIVOT UGROŽEN U DOSADAŠNJOJ SITUACIJI?



How the media is profiting off a pandemic

PIŠE Manuela Buzov, g4.m

ILUSTRACIJA www.colourbox.com

IZVORI abcnews.go.com, www.nytimes.com, gwtoday.gwu.edu, bigthink.com

As the societal culture continues shifting because of the pandemic, more and more people are starting to spend a lot more time at home. Companies have slowly caught on that the most effecting advertisement spaces are now the very homes we live in.

The most obvious example of this is YouTube, who recently changed their unskippable ad length from 5 seconds to sometimes up to twelve. Users are now more likely to get two ads in a row, and most of the time both are unskippable. This is part of a new program that YouTube is looking into, which aims to increase expo-

sure for advertisers on their site, as well as boost their profits during the pandemic.

But while YouTube's case is legal, there's been an increase in cyber-criminal cases around the world. Some ways scammers are using the pandemic to profit is by claiming to sell an effective vaccine or organizing funding campaigns under the guise of a cry for help. This type of scam has existed for a long time, but world-wide events such as the rise of COVID just serve as a boost of business to people who lead it.

Even hackers have taken note of how effective the pandemic

can be at its worst. There was a spread of a virus that stole the reader's data in Japan, which arrived in their e-mail disguised as a "COVID-19 updates" from the welfare services in their area. The perpetrators have yet to be found. This is, of course, the most severe and widespread singular case, but not necessarily a rarity. Older people tend to be most vulnerable to spam, virus and phishing e-mail due to their lackluster knowledge of internet etiquette, and this pandemic may well be the biggest rise in data stolen from them.

There is also the problem of withholding resources, which ran rampant during the early months of quarantine. The case of Matt Colvin is the most famous example of this. At the beginning of the pandemic, he bought 17 700 bottles of hand sanitizer all over the area of Tennessee and Kentucky, with the goal to price-gauge the products. He put his sale listings on Amazon on a much higher price per bottle, but instead of earning the hundreds of dollars he was hoping to, all he got was immense backlash. Matt has, on his own, drained the hand sanitizer stock for a large part of Kentucky, which was a necessity at the time. His Amazon account was suspended, and he was forced to apologize, and in the end, he donated all of the hand sanitizers to organizations and people.

In similar cases, necessities such as masks, toilet paper, alcohol and

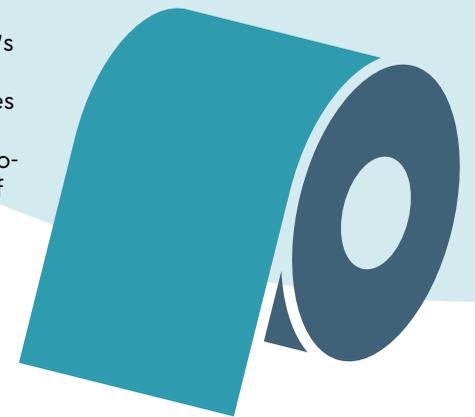
other means of protection from COVID have been withheld, with their prices skyrocketing.

Last method we're going to cover is profiting off misinformation. Youtube, Facebook, Instagram and many other online platforms have seen a rise in ads that entice the viewer to buy their product by spreading misinformation about the spread, symptoms and data on COVID, therefore relying on fear mongering as a selling point. Some even spread the misinformation out of targeted malice, as many people reported seeing that "Black and brown people cannot get the virus" amid the rise in the number of BLM protesters in America. The ad has since been removed from platforms it has appeared on.

So, what can we do to protect ourselves from being profited off of in these ways? Well, first thing you can do is install an ad blocker on your devices, to prevent the invasive, abundant and often malicious ads on the social media platforms that you use. Second, never open fishy messages, e-mails, links etc., especially if the sender's name is unfamiliar or hidden. And while we cannot protect ourselves from price gouging, I'd recommend donating only to verified donation campaigns that offer proof to their pleas.

While this pandemic has been tough on all of us, especially on many people's mental health, we can always find ways to keep ourselves safe on the internet, especially since advertisers and

scammers seem to be taking more and more control of many spaces we're a part of. I hope you're all going to consider the danger of internet misinformation and scummy profiting methods while keeping safe during these holidays!



#OSTANIDOMA

Koroni usprkos

PIŠE Ena Kljaković Šantić, g2.m



Mladi ljudi pokazali su zrelost u nezavidnoj situaciji, a ponajviše suosjećanje i razumijevanje za svoje bližnje što definitivno ulijeva povjerenje i nadu za neko bolje sutra.

Virus je donio brojne promjene, većinom neželjene, ali učenike i nastavnike nije obeshrabrio. Nevjerojatnom brzinom prilagodili smo se online nastavi i pokušali izvući najbolje iz najgorih prilika koje do tada nismo mogli ni zamisliti. Kako ostati priseban? Kako pomoći? Kako dati podršku?

U sklopu projekta Škola ambasador Europskog parlamenta, koji smo proširili i na cijele razrede, pridružili smo se inicijativi #ostanidoma# i kombinirali je s nastavom engleskog jezika. Odlična prilika da se učenici izraze

vizualno, istovremeno koristeći strani jezik koji im je i više nego blizak, osobito zbog svakodnevne uporabe različitih medija. Ako je išta dobro proizašlo iz ozbiljne situacije s korona virusom, onda je to promišljanje mladih ljudi koji su spoznali važnost obiteljskih vrijednosti, suosjećanja, uživanja u malim stvarima i dobrih gesta koje možemo činiti za druge. Osmislili su niz aktivnosti kojima se mogu baviti dok su vezani ograničenim prostorom, ograničenim kretanjem i isto toliko različitih načina na koje mogu pružiti podršku i ostati pozitivni. Učinili su to riječju kroz literarne uratke, videom koje su snimali u svojim domovima, crtežima, fotografijama i na kreativan način pokazali kako se osjećaju.

„Stop being stressed or afraid, make the best out of this situation and stay safe!“

„Create, listen to music and bond with your family!“

„Use this time to study, read and fix your grades! Help your grandmother too!“

„We can fight this together!“

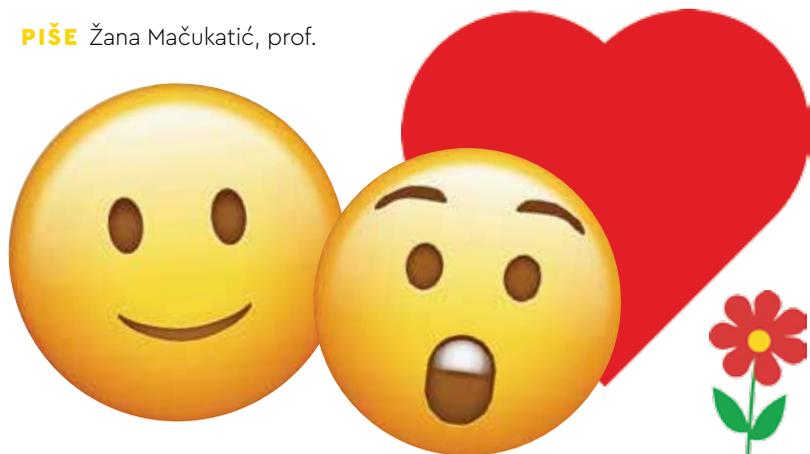
„Stay positive, it will pay off!“

„You can not change what already happend, but you can change what is going to happen!“

LOCKDOWN

Emotikoni u našoj online nastavi

PIŠE Žana Mačukatić, prof.



O da, bilo je tu svega: strah hoćemo li moći, želja da damo 100% od sebe, da ekran učinimo NAŠOM učionicom, međusobna komunikacija: „što“, „kako“, „može li ovako“, „šaljem“ ...

Virtualna stvarnost, o kojoj smo govorili učenicima (pa i vlastitoj djeci) koliko je štetna, asocijalna (i što sve ne), uhvatila nas je u ralje piksela i nije bilo druge – već joj se prepustiti. Štoviše, još smo se trudili što bolje shvatiti, prilagodili smo sebe, svoje vrijeme: ekranu, zvuku s mobitela (jer što ako je nešto BAŠ važno), normalnim i čudnim pitanjima, domaćim radovima... koji su pristizali od jutra do mraka, ali baš mraka, ono, kada ste već u snovima.

No ništa, baš ništa, nije moglo zamijeniti razred, NAŠU učionicu, glas, pogled, osmijeh... i tada krene tuga, potreba za normalnim kod nas, kod učenika pa stanu bujati oni emotikoni. Vrijeme ide, a u tišini ekrana sve ih je više: 😊 za sve pozitivno, lijepo, 😬 za sve smiješno i urnebesno smiješno, 👍 za dobro odrađeno, potvrdu, ohrabrenje, 😞 za lijene, a nađe se

i njihov 😞 za novi domaći. Istina, emotikona za naše kolutanje očima nije bilo, no mislim da nije bio nijedan ni za njihovo „ma-šta-sad-ova-oće?“. Imamo jedan dobar u Teamsu, ono kad su nervi na granici pucanja/situacija za past u nesvijest (iz bilo kojeg razloga) 😵, samo, nismo ga stavljali, osim ako nismo nešto međusobno zbrljali, krivo (se)shvatili pa bi i on došao na red, ali onako, iz vica – i izazvao smijeh.

I tako, iz dana u dan... pozz, pozdrav, jutro, dan, večer, razrede... pa 😊, 😬, 😞... lajkao se 👍, ❤️, stavljali smo 🗣️ koji grli, pružali potporu jedni drugima, govorili „tu smo“. Chatali, pričali slovima, emotikonima dok se gubilo strogo radno vrijeme, a vikend prestao postojati.

A naša virtualna zbornica? I ona se međusobno častila emotikonima. Oni su bili naš izraz lica, naša nutrina, dragi atributi koji su opisivali naše riječi, pa i sami bili riječ.

I tako, iz jutra u jutro... budio bi Vjeran i samo sunce. „Dobro jutro 🌞🌞🌞“ i svima nama. A pingvini veselo gibaju u sami cik



zore. Napeto se iščekuje rezultat objave: 5:0... 4:52... 5:31... a omjer se kočoperi uvijek drukčiji – pa ti znaj kad ćeš se sutra probuditi!? I nema druge, nego na noge lagane. Ali, jutro bi započelo nekako ljepše. Zatim svi svima „dobro jutro“ (dodavao se i emotikon, prema želji i raspoloženju), a mob pijuće kao sto pilića u kokošinju (utišam ga da ne probudi ukućane, ali dobro je, svi smo tu, povezani pijukavim zvukom).

Međusobni chat je aktivan. Emotikoni? Na visini svog zadatka. Vodskok prepun naših kapi. Koliko se samo srdaca slilo u taj chat našoj ekipi za sve važne i hitne intervencije, spašavali su nas, učenike, Teams, sustav... i kako onda reći Hvala, ❤️ naravno. Pa pristižu novosti, sve potrebne obavijesti, crveni uskliknici, a zatim „čuvajte se“, „pazite se“, 👍, ❤️, a došeta i 🗣️.

Razmišljam, koliko su zapravo važni emotikoni?

Onda kada ne vidimo izraz lica jedni drugima, kada smo na jedan duži period bez bliske komunikacije. Osobno, sada kad pišem neku poruku izgleda mi nekako nedovršeno bez njih, kao da se nisam izrazila do kraja. Je li to postalo moje normalno? (progutali me pikseli)

Na kraju, zaključujem da je bilo lakše i ljepše s njima!! Što želim?

Sve njih u NAŠOJ učionici i NAŠOJ zbornici, uživo, i smijeh (tih i neobuzdan), i pozdrav, i ljutnju, i toplo razumijevanje pa, ako treba, i čudna pitanja na satu „moramo li pročitati cijelu lekturu“ 🗣️🗣️ (Dostojevski, 500 strana) i naše kolutanje očima „ma nee, samo prvu i posljednju stranicu“ 🗣️🗣️.



7. lipnja 2020.

Poput molitve, jedna prije spavanja. Sretno mojima učenicima čudnjikave generacije na prvom ispitu državne mature. Neka mirno noćas spavaju. Iako grintam na njih, veseli me što će svijet ostati u njihovim rukama. Uvjeren sam da će ga učiniti boljim nego što smo mi, njihovi "stari", to napravili.

3. srpnja 2020.

Potpisana je i zadnja završna svjedodžba, udaren pečat, posložena dokumentacija. Patetična moja generacija. Kako pozdraviti bez "njunjkanja" one koji nisu zadnje školske dane provodili na kavama oko škole, one bez glumuroznih haljina na crvenom tapetu Atriuma, one koji su "lajkom" potvrđivali svoje prisustvo nastavi? Čudnjikavci moji, lukavci naivnih lica. Dvadeset šest dobila, dvadeset šest šaljem dalje u život. Ma prošli smo mi svašta u ove četiri godine, guštali u

"Europama", ljutili se i musili jedni na druge, smijali se ludorijama, ispravljali jedinice, opravdavali neopravdano... Korona nas je malo usporila, ali... Otplesali



Dnevnik razrednice korona maturanata

smo i valcer, bez skupih haljina i glamura. "Nema problema, razrednice". Nikad njima nema problema, a ja se hvatam za glavu. Dovoljna je bila terasa uz more, glazba iz zvučnika i pokoji zabranjeni zagrljaj... I odrade oni svoje bez problema, onako, ko veliki. Nisu više moja dica. Sad su moji ljudi.

22. srpnja 2020.

Danas dijelimo potvrde s državne mature. Distanca, maske, razred po razred...sve nešto ozbiljno i službeno. Potpisi, prozivanje, meni srce "igra" jer svi su prošli Hrvatski, a ne dam im gušta...Ronzam da su to i trebali, "neš ti praga", neki upisuju fakultete, neki čak i u struci (a nije lako upast), neki će pauzirati...I, onda me zovu ispred zbornice i uruče mi godišnjak, slike i fore naše četiri godine. Srce kuća! Svaka prosvjetarska muka nestane kad staneš pred onih njihovih predivnih i luckastih osamnaest. Grlj vas (virtualno) vaša razrednica. Moji ljudi! P.s. najbolja im je ova "Vekino zlatno pravilo" – ništa protiv Gibonnija.



ONLINE PEARLS

Reka sam da nemogu poslat da sam oma čim smo završili mora sam ic na trening

Nastavnice mogu li sada isprintati Jer mislim da ću napisati dvije stranice (sporo pišem) a ranije moram ić spavati jer sutra moram raditi

Dobra večer nastavnice stvarno oprostite kunem se stvarno nisam mogla ponit knjige jer san na selu nemogu napisat oni sto se poslali a sve sto mi je bilo ovdje mi je u splitu neman niti olovke ni papira ovdje mozete mi nazvati mater ako ocete stvarno nemogu

NOVO NORMALNO Advent pod maskama

PRIPREMILA

Tanja Ukas, prof. stručnih predmeta

Bliži se kraj 2019., vrijeme je adventa. Išlo se u nabavu materijala, ideja se realizirala u djelo – i sve to, pod maskom. Masku nije prepreka, ona ne zaustavlja, vrijednim rukama i želji da obilježimo došašće kao simbol iščekivanja Božića i ove godine – ona ne može ništa! Adventski vijenac izradili su učenici 3.b i 4.b razreda pod mentorstvom profesorice Tanje Ukas.



NOVO NORMALNO Nastava ispred škole

PRIPREMILA

Antonela Zagorac,
prof. stručnih predmeta

U ovom „novom normalnom“ prilagodili smo nastavu novim uvjetima. Potražili smo sunce, svježi zrak...iznijeli smo stolove, stolice i sav potrebni nastavni pribor. Korona je, ali s ovakvom nastavom – lakše se diše.



EPILOG

Najbolje godine naših života?

PIŠE Dražen Bošnjak, g2.m

Sve je počelo kad sam imao 15. Najbolje godine naših života, glasilo je film redatelja Williama Wylera smještenog u post-ratnu Ameriku. Na svu sreću nema rata... za sada, samo pandemija. Ovo "naših života" odnosi se na prijatelje autora ovih redaka, pa čak i na samog autora, sve njegove vršnjake, one malo

mlađe i nešto starije.

Srednja škola i fakultet, radoblje u kojem je najbitniji kontakt među mladima, stopirani su, a kontakt je zabranjen.

Hoćeš ruku na ruku s prijateljem, ne može. Hoćeš zagrliti rođaka iz Njemačke, Ne može. Hoćeš poljubiti curu iz Amerike, NE MOŽE!

Dani se nižu, vrijeme protječe, a ništa se ne događa. Sve se vrti u krug, otvori se nešto, pa zatvori. Mladi su ipak bili maštoviti kada su druženja bila u pitanju pa su tako organizirane private zabave, tajni izlasci i slično. Velik broj takvih situacija završio je pozitivnim rezultatima... na covid testu. No mlade to nije zaustavilo. Bez razmišljanja ponovno su se družili i ponovno zaražali. Kako onda riješiti problem, a da nitko ne nastrada?

Nije bilo trajno rješenje, ali bio je to je solidan socijalni eksperimen-

KORONA + / - Moj niz pitanja

PIŠE

Petra Bandić, g2.m

Više od godinu dana korona upravlja našim životima. Živote svih ljudi na planetu okrenula je naglavačke i nametnula nam niz pitanja.

1. Ima li itko pravo ograničiti slobodu ljudi?

Živimo po uputama stožera. Moramo držati distancu, ne približavati se jedni drugima, ne okupljati se, ne smijemo ići u kazalište, kino, ne smijemo se vjenčati kako želimo, putovati... Uz takve mjere mojoj su generaciji zabranjene prve ljubavi, izlasci i upoznavanje svijeta oko sebe. Nije lako...

ment. Autor ovih redaka dosjetio se da običan poziv može pokrenuti lančanu reakciju i da se broj zabava o kojima "nitko ništa ne zna" može u velikoj količini smanjiti. Sve što je trebalo jest podignuti slušalicu telefona, utipkati telefonski broj XY stana na XY adresi u XY gradu, predstavljajući se kao XY covid redar i nakon par sekundi XY osoba s druge strane telefona poklopila bi slušalicu, a ono što bi uslijedilo bio bi rijetko korišten dijalog :

-Ajte ća!

-Šta je bilo?!

-Zva' je covid redar, neko od susida nas je prijavio da imamo party.

-Molin?!

-Ajte ćaa!

...

Prijatelj kaže prijatelju, postaju malo oprezniji, rade pauzu od zabavljanja da se ne izlažu previše opasnosti (virusa i redara) itd. Ali

2. Hoće li moja generacija dobiti pravo obrazovanje?

Na početku je bilo zabavno, nastava je bila online. Sada se već kombiniraju modeli A, B, C... profesori su se tehnološki unaprijedili, gradivo se prelazi. Ali, je li to dovoljno ili će nam ostati „rupe“ u znanju pa ćemo biti prepoznati kao „korona – generacija“?

3. Koje su prave vrijednosti u društvu i ima li kraja ljudskoj pohlepi?

Korona nas je naučila da najviše trebamo čuvati bolesne, stare i nemoćne. Zar i prije to nismo trebali znati? Zbog nje su ljudi bili prisiljeni usporiti ubrzan način života. Naučila nas je da se opet vratimo prirodi i da je kod kuće najljepše, da možemo živjeti bez šopinga, svakodnevnih kava i putovanja. Ujedinila je ljude na projektu izrade cjepiva. Ali evo sada kad se pojavilo, opet -ljudi kao ljudi – pokušavaju sebično

osigurati najveće količine samo za sebe i svoju zemlju. Manipuliraju s količinama i cijenama te se bogate na račun toga. Žalosno, no mislim da ljudskoj pohlepi i želji za moći ni korona ne može stati na kraj.

4. Do kada ćemo živjeti pod maskama?

Dok se svi ne cijepimo, maska je jedino oružje protiv strašnog virusa. Nezgodne su te maske, pogotovo ljeti. Ljudima prekrivaju cijelo lice pa vire samo oči. Kažu da su one ogledalo duše, no ja bih tako rado vidjela osmijeh.

5. Hoće li uskoro prestati?

Svi smo se već umorili od ovakvog načina života. Možda je svijet malo stao i neki su ljudi možda naučili što su prave vrijednosti, ali svima nam treba život bez posebnih ograničenja (no moralna trebaju!), treba nam sloboda, društvo i ljudi – jer ljudi smo.

nije trebalo dugo da rane zacijele, no kada su se vratili u akciju bili su malo oprezniji s obzirom na to da se nije znalo tko je covid redar s druge strane slušalice uistinu bio.

U vrijeme kada su mali obrti i kafići zbog prevencije širenja virusa zatvorili svoja vrata, uveden je i "Coffe to go" trend. Gdje trend, tu i mladi. Ništa loše, trend se činio sasvim u redu do trenutka kada je kiša zahvatila grad. Tada je nastala gužva. Nadstrešnice na rivi postale su mjesto okupljanja velikog broja mladih kako bi se zaštitili od kiše, jer "Tko više nosi kišobran?!", a "Coffe to go" se pretvorio u "Coffe to stay" jer ljudi stvarno moraju piti kavu. A zdrav razum govori: "Na otvorenom si, sve je u redu!". Nije bilo u redu, ali ni taj zdrav razum nije što je nekad bio.

Mlade je "uništila" online nastava (apostrofi su praktički suvišni).

Svaki dan sjedimo pet-šest sati za računalom prateći nastavu, a kada završi opet hrpu dobivenih zadataka riješavamo na računalima, jer s tim znamo dobro baratati, a i onako "imamo sve vrijeme ovoga svijeta" kada smo kod kuće. Ironično, zaista, jer prije godinu dana u školama su se održavala predavanja o tome kako puno vremena pred računalom šteti mladima. Jako kontradiktorno od ministarstva, ali što sad?

Na kraju uglavnom ništa. Znamo da će se kroz koji tjedan početi otvarati kafići i lagano popuštati mjere, ali ne zbog poboljšanja epidemiološke situacije, već zbog lokalnih izbora. Možda se bar dopuste druženja, ali neki uporno tvrde da nam sada to nije potrebno i da bi se trebalo uhvatiti knjige. Možda su u pravu, ali možda i nisu.

Trebamo pričekati, jer ipak, **sljedeća dva tjedna su ključna!**

Klubiram

jačanje i razvoj školskih volonterskih klubova

PRIPREMILI

Liga za prevenciju ovisnosti
Ana Topić, prof.,
Biljana Krstulović, prof.

FOTOGRAFIJE

Andrea Kear, Liga za prevenciju ovisnosti
Lea Jukić, g3.m

Projekt financijski podržava Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.



Kako je projekt izgledao?

Najprije smo održali info radionicu kojom smo učeni-ke informirali o projektu.



Zatim su učenici koji su se priključili projektu sudjelovali u ciklusu edukativnih radionica na sljedeće teme: (1) Volonterstvo, (2) Jačanje socijalnih vještina, (3) Kako osmisлити i provesti volontersku akciju?



U školskoj godini 2019./2020. Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju uključila se kao partner u projekt KLUBIRAM čiji je nositelj Liga za prevenciju ovisnosti.

Kao što sam naziv kaže, projekt se zasniva na razvoju školskih volonterskih klubova. Školsko volontiranje predstavlja koncept u kojem odgojno – obrazovne ustanove promiču, afirmiraju i organiziraju volonterski rad.

Volontiranje je djelovanje ljudi koji na osnovi svoje slobodne odluke daruju svoje vrijeme kako bi u živote drugih unijeli nove sadržaje i vrijednosti, pri čemu ne očekuju materijalnu korist, odnosno nisu plaćeni.

Suvremeno shvaćanje volontiranja podrazumijeva dvosmjerni proces u kojem volonter daje svoja iskustva, znanja, vrijeme i prima zauzvrat brojne nematerijalne dobrobiti. Tako volontiranje često djeluje vrlo inspirativno i osnažujuće, kako na volontera, tako i na onoga koji prima njegovu pomoć. To je društveni fenomen koji u sebi nosi veliki potencijal osobne i društvene preobrazbe. U procesu volontiranja osoba se mijenja, upoznaje sebe, razvija samopouzdanje, samopoštovanje, unaprijeđuje komunikacijske vještine, osvještava osjećaj doprinosa drugima, nalazi novi životni smisao, a često i novi životni smjer.

Također, volontiranje mlade čini produktivnijim i aktivnijim članovima zajednice. Uključivanjem učenika u školske volonterske aktivnosti otvara se prostor unutar odgojno – obrazovnog sustava gdje mladi mogu slobodno izraziti svoje mišljenje u traganju za odgovorima na potrebe zajednice. Od posebne je važnosti svakoj mladoj osobi pružiti jednaku šansu za ostvarenjem i aktivnim sudjelovanjem u društvu čemu doprinosimo upravo razvijanjem volonterskih programa i aktivnosti unutar škole. Takav tip aktivnog sudjelovanja ima značajne i dugotrajne učinke jer se za budućnost oblikuje osoba svjesna sebe i svoje okoline, svojih potreba i mogućnosti, kao i potreba i mogućnosti zajednice koja ju okružuje. S ciljem da mladima pružimo jednaku mogućnost da se uključe u volonterske aktivnosti i dožive iskustvo volontiranja proveli smo projekt KLUBIRAM – jačanje i razvoj školskih volonterskih klubova.

Epidemiološke mjere spriječile su nas da nastavimo rad uživo pa smo se prebacili na edukaciju on-line.



Da školski volonterski klub bude uspješniji i bolji zajedno s nama vrijedno je radila koordinatorica školskog volonterskog kluba, profesorica Ana Topić. Zajedno s koordinatoricom izrađen je plan razvoja školskog volonterskog kluba sukladno specifičnostima i potrebama škole. Također, Školi je donirana oprema potrebna za rad školskog volonterskog kluba: laptop, printer i prijenosni bluetooth zvučnik.

Za školski volonterski klub dizajnirane su i posebne majice, ruksaci i kišobrani.



Konačno, volonterskom akcijom uređenja školskog vrta, priveli smo projekt kraju i obilježili sve što smo radili cijelu godinu.

U volonterskoj akciji sudjelovalo je ukupno 26 učenika uz vodstvo Lige za prevenciju ovisnosti, koordinatorice školskog volonterskog kluba Ane Topić, profesorice Biljane Krstulović koja se pridružila zajedno sa svojim razredom te ostalog osoblja. U akciji je sudjelovala i Graditeljsko-geodetska tehnička škola Split. Odabirom vrste stabala i mjesta sadnje poštivali smo ideju otvorenog koncepta škole arhitekta akademika Dinka Kovačića. „Priroda, odmor za oči i dušu!“ bio je njegov odgovor učenicima na pitanje zašto na objektu prevladava zelena boja. Priroda, bio je i naš odgovor kad smo planirali ovu volon-

tersku akciju. Učenici su uredili dva školska balkona i posadili pet stabala, čiji će rast i razvoj pratiti kroz školovanje te se prisjetiti svog volonterskog doprinosa uređenju škole.



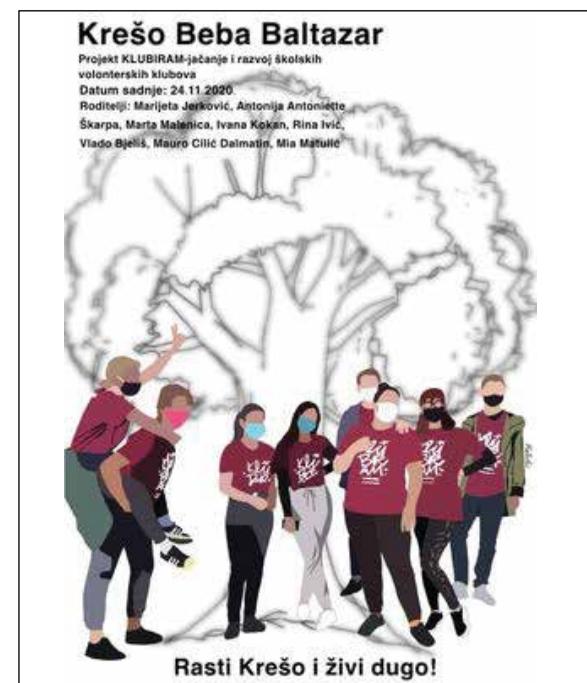
Nakon što je iskopana velika rupa, učenici su stablo stavili u zemlju, pričvrstili za drveni kolac koji služi za zaštitu od vjetra, prekrili zemljom i dobro zalili vodom.



Nakon sadnje stabala, učenici su se prebacili na uređenje balkona na kojem su zamijenili zemlju, odstranili suho bilje i posadili novo.



U dobroj atmosferi i na svježem zraku proradila je i kreativnost pa su učenici g3b razreda, smjer Grafički urednik-dizajner osmislili, a kasnije i dizajnirali jedinstvenu specifikaciju stabla kojeg su posadili.



Sigurni smo kako će školski volonterski klub nastaviti s radom, zahvaljujući mladenačkom zanosu, energiji i otvorenim srcima te da će se stabla uspješno primiti u zemlju i kako poručuju učenici rasti i živjeti i dugo nakon kraja našeg projekta.

Hvala svim učenicima na sudjelovanju i entuzijazmu te profesorici Ani Topić na trudu i angažmanu da uspješno provedemo ovaj projekt u ovim svima nama novim i zahtjevnim uvjetima.

Kako je biti učenik koji volontira?

PIŠE Lara Kušeta, g2.m

Kada sam prvi put dobila obavijest da će se održati kreativne radionice za volontiranje, odlučila sam se prijaviti. Moje kolege, baš kao i mene, privukla je znatiželja i želja da damo malo od sebe, da bismo drugima učinili nešto što će im značiti puno. Osobno, bila sam upoznata s volontiranjem jer sam u osnovnoj školi bila članica EKO tima te sam navikla na rad na otvorenom i znala sam puno toga o zaštiti okoliša. Radionice su po mom mišljenju bile zanimljive i dale su motivaciju meni i mojim kolegama da nesebično damo sebe kako bi pomogli drugim ljudima, životinjama ili prirodi. Uistinu, dosta ljudi govori da je volontiranje samo davanje i da volonteri od toga ne dobiju ništa – s čime se u potpunosti NE SLAŽEM. Volonteri možda ne dobivaju materijalna sredstva, ali ljepota trenutka kada se projekt približi kraju, stjecanje novih znanja, suradnja sa sebi sličnim ljudima koji nesebično daruju svoje slobodno vrijeme za dobar i vrijedan cilj, neprocjenjiva je i velika plaća za svakog volontera. Po meni je najvažnije to što volontiranje može pozitivno utjecati na volonterevo mentalno zdravlje i dati mu način da, bar na kratko, makne misli sa svojih briga, te ga ohrabriti da nastavi dalje koliko god njegov put bio težak. Najviše volim pomagati prirodi (čistiti i brinuti se za okoliš), jer je ona najnevinija žrtva ljudskog nasilja. Možda pretjerujem kad poludim na nekog tko baca smeće koje se ne razgrađuje u prirodu, pogotovo blizu rijeka ili mora, ali takvo mi ponašanje užasno smeta – pogotovo znajući da neki ljudi rade satima, danima da očiste taj nered (bili to volonteri ili ljudi kojima je plaćeno da to rade i nije ni malo pošteno prema njima kao osobi). Cijenim svaku osobu koja volontira, bilo to aktivno ili jednostavno samo pomogne nekoj baki prijeći cestu – divim se svakoj osobi koja je spremna pomoći bilo kome ili bilo čemu kome je potrebna pomoć. Mislim da je ono što skupimo dok volontiramo (znanje, vještine i sami ljudi koje upoznamo) puno više vrijedno od bilo kakvog novca ili pustih nagrada. Nije čak ni toliko bitno imati knjižicu ili pečat – možda čak nije toliko bitno pomoći u cijelosti, već je bitno dati sebe od sebe jer tako razvijamo savijest, osvješćujemo se na prilike i događaje koji nas okružuju, postajemo bolja osoba. SVATKO od nas može volontirati, nebitno je koje smo religije, spola ili imovinskog statusa, čak ni dob nije bitna. Ako damo sve od sebe i ako dajemo ne očekujući ništa za uzvrat, mi smo volonteri – s knjižicom ili bez nje.

72 SATA

BEZ KOMPROMISA

I pod maskama činiti dobro...



Učenici naše škole odazvali su se i ove godine akciji 72 sata bez kompromisa. Slijede dojmovi učenice Lucije Grubić, Anastazije Marendić i bivše učenice naše škole Dore Marinković, koja i dalje rado volontira. **Dobre navike ostaju!**



Dodijeljeni smo akciji pod brojem 54 i tako je nas 7 volontera s koordinatorom Josipom Gotovcem 16.10.2020. stupilo pred zgradu s informacijom da imamo obojati stan i očistiti isti, a pozadinsku priču nismo znali. Dva dana smo proveli temeljito čisteći stan, obnavljajući zidove, znojeći se... te je stan na kraju izgledao kao skroz druga lokacija. U međuvremenu smo upoznali vlasnika stana koji ima dugogodišnju povijest borbi s PTSP-om, ovisnostima i unutarnjim sukobima. Iskren osmijeh i zahvalnost koju smo vidjeli i osjetili, nešto je nevjerovatno i vrijedno tog rada. Iz ovog sam naučila da moram biti još zahvalnija na svemu što imam jer neki ljudi nemaju ni ono najosnovnije za život. Nastavila sam volontirati i nakon škole jer volim pomagati, to me ispunjava srećom i pridonosi osjećaju mira te zahvalnosti. Svi bi se trebali iskušati u volontiranju da shvate koliko njihovih par sati pomaganja mogu pridonijeti društvu te usrećiti potrebite!

**Lucija Grubić, g4.m
i Dora Marinković, bivša učenica škole**

Imala sam priliku i zadovoljstvo sudjelovati u volonterskoj akciji "72 sata bez kompromisa" tri godine zaredom. Svoju prvu volontersku akciju odradila sam 2018. kada sam s kolegama iz škole uređivala i čistila botanički vrt na Marjanu. Prošle godine, odnosno 2019., zajedno s nekoliko svojih prijatelja sam dva dana na Japirku u Solinu čistila tone različitog smeća te smo kao nagradu odigrali partiju airsofta.

Ove godine, zbog pandemije Covid-19, mislila sam da se akcija neće održati pa sam se zajedno s četiri prijatelja prijavila u zadnji čas. U petak 16. listopada volontirali smo u Udruzi za gluhe i nagluhe gdje smo brusili i stavljali prvi sloj za sutrašnje bojanje koje je radila druga grupa volontera. Zatim smo 17. listopada dobili zadatak da uređujem prostore udruge Providnost. Osim što sam pomogla drugima, stekla sam nove prijatelje te nova iskustva u bojanju zidova, a sve se odvijalo uz određene epidemiološke mjere (nošenje maski i izbjegavanje prevelikog grupiranja).

Nadam se da ću iduće godine, bez obzira što na-

puštam srednju školu, nastaviti volontirati i pomagati drugima kad god im je to potrebno.

Anastazija Marendić, 4.g



Škafetin naših radova



Nakon uspješnog prošlogodišnjeg projekta uređenja fasade školskih radionica kojeg smo ostvarili u suradnji sa Zavodom za očuvanje mentalnog zdravlja, nastavili smo dalje. Gospođa Mirela iz Zavoda zamolila je našu razrednicu Antonelu Zagorac i profesora Marija Franića da joj osmisle skulpturu koju će postaviti u parkiću ispred Zavoda – i tako je sve krenulo. Rojile su se razne ideje, a iznikao cvijet i plavi leptir. Plavi leptir je rijedak i simbol je promjene koju svi moramo proći (nadam se da ćemo fazu ružne COVID gusjenice ostaviti čim prije iza sebe). Pilali smo, brusili, amonizirali, laštali, rezali, varili, emajlirali... Iz naše radionice, uz oko sokolovo naših mentora, prof. Antonele Zagorac i prof. Marija Franića, dimilo se uz zvuke rock and rolla, baš onako kako najviše volimo, a svojim radom i idejama najviše su se istakle učenice Ivana Marinić, Paula Kogovšek, Nikolina Lukić i Magdalena Matković. I da, poštivali smo epidemiološke preporuke!

REZULTAT:

0 oboljelih, 0 ozlijeđenih, 20 sretnih,
1 cvijet + pregršt leptira!

Sudjelovali učenici smjera Dizajner metala:

učenici 3.b razreda (mentor Mario Franić, prof.): Ante Aužina, Ivona Bilić-Prčić, Paula Kogovšek, Nikolina Lukić, Ivana Marinić, Ana Matijaš, Magdalena Matković, Marino Kristian Mikeli i **4.b razreda** (mentor Antonela Zagorac, prof.): Emanuela Babić, Paola Mrčela, Robert Salapić, Karla Zelić, Karla Leona Zorica.

PROJEKT PRETEŽNO VEDRO

Instalacija Plavi leptir

Transformacija, sloboda, pokret, radost

PIŠE: Emanuela Babić, 4.b

FOTOGRAFIJE: Magdalena Matković, 3.b





Život razdvaja putove i odlazimo na različite strane, ali dobrota srca ponekad te putove pronade pa ih spoji. U ovom projektu našle su se s nama naša Maša i naša Katja, obje su bivše učenice naše Škole.

NAŠ DOPRINOS PROJEKTU TETA PRIČALICA

Video priča kao božićni poklon učenika naše Škole

Za male pacijente na Pedijatrijskom odjelu KBC Firule, oživjeli smo priču "Djed i repa" u obliku video uratka

PRIPREMILA Žana Mačukatić, prof.

20. listopada 2020. krenula je ideja, po uzoru na kolege iz Rijeke, o snimanju kratkog videa s pričom po vlastitom izboru koji bi se postavio na Facebook stranicu Teta i barba pričalice Split. Tako bi djeca svake večeri mogla uživati u svojoj priči za laku noć. Zbog COVID situacije odlazak u bolnicu nam je neizvediv i ova ideja učinila mi se predivnom. Zнала sam da imamo u Školi učenike kojima je to struka, koji to mogu... i tako je krenulo.

Prvo je išlo kontaktiranje Saše, jer naravno, treba mi odobrenje mog šefa, zatim je Saša kontaktirala udruhu u Rijeci, no prepreka nije bilo i dogovoreno je da video uradak bude božićni poklon učeni-ka Škole za dizajn, grafiku i održivu gradnju mališanima u KBC Firule.

Obratila sam se kolegicama, prof. Teodori Grgić Jeličić i prof. Duški Boban, koje su srcem, a

poslije i ustrajnim radom, prigrllile zamisao. Okupile smo divne učenice, a sudjelovala je i bivša učenica Škole. Radilo se u čudnim uvjetima koje je nametnuo B model nastave (pa smo balansirale s terminima), a kad su već svi prešli na model C, učenice su spremno dolazile u školu, ostajale i po cijelo jutro (epidemiološke mjere se podrazumijevaju!). Cure moje, bravo i hvala!

Bilo je radno, bilo je lijepo, bilo je i smijeha, i puno puno topline. Video je postavljen kao priča za laku noć 25. prosinca 2020. S njim smo zaželjele sretan Božić svim malima na Dječjem odjelu KBC-a Split sa željom za najbržim oporavkom na svijetu!

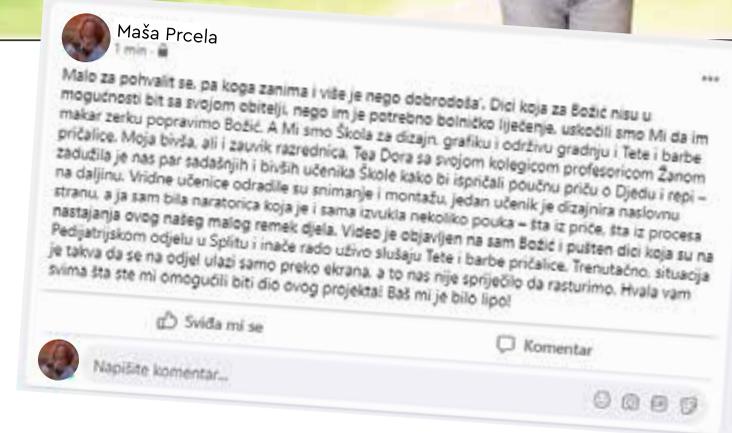
„Draga djeco i roditelji, danas imamo za vas poseban video!... Divno je znati da nas ovakvi mladi ljudi okružuju. Hvala cijeloj ekipi, još jednom, od srca!“
Tete i barbe pričalice-Split



U izradi priče
"PRIČAM TI PRIČICU"
sudjelovali su:

Ilustratori:
Paula Maljković, g4.b,
Josip Jelavić-Šako, g1.b
Lucija Jovanović, g3.m
Lea Jukić, g3.m
Lara Olujić, g3.m

Narator:
Maša Prcela
(bivša učenica naše Škole)



Video možete pogledati na stranici:
<https://www.facebook.com/731566816978964/posts/2066131186855847/?v=e&d=n>

RAZGOVARALA

Lucija Jovanović, g3.m

FOTOGRAFIJE

www.slobodnadalmacija.hr
www.facebook.com/pricalicesplitINTERVJU:
SAŠA ŠOUREKTeta
pričalicaTete i barbe pričalice
-Volonterski projekt
čija se divna priča
odvija u Rijeci, Splitu,
Puli i ČakovcuKatja Ivančić (bivša učenica naše Škole)
i Saša Šourek ponosne su dobitnice
nagrade "Ponos Hrvatske"

Donosimo intervju sa Sašom Šourek, jednom od koordinatorica projekta Tete i barbe pričalice-Split.

Saša, predstavite nam se u nekoliko rečenica.

Moje ime je Saša Šourek i dugogodišnja sam volonterka Udruge Most. Kao teta pričalica počela sam volontirati 2017. godine, a s vremenom sam postala jedna od koordinatorica projekta, uz moju dragu prijateljicu i kolegicu Katju Ivančić (bivša učenica naše Škole).

Kako je projekt zaživio u našem gradu?

Projekt Tete i barbe pričalice počeo je u Rijeci, u organizaciji Udruge Portić, još 2009. godine. U Splitu je krenuo 2016., a pokrenule su ga volonterke udruge Most – Ana Bilčić i Željana Gizdić. Ana je kao teta pričalica volontirala tijekom studiranja u Rijeci i po povratku u Split, odlučila istu priču pokrenuti u Splitu. Pod pokroviteljstvom udruge Most i predsjednice gđe. Đordane Barbarić te uz izuzetnu suradnju i pomoć KBC Split i Gradske knjižnice Marko Marulić, projekt je zaživio i premašio sva naša očekivanja.

■ **Projekt Tete i barbe pričalice počeo je u Rijeci, u organizaciji Udruge Portić, još 2009. godine. U Splitu je krenuo 2016. godine**

Tko su tete i barbe pričalice?

To su volonteri koji svaku večer odlaze na Dječji odjel bolnice i malim pacijentima pričaju priče za laku noć, družu se s njima, igraju, razve-



■ **U ovih pet godina educirali smo preko 500 volontera, a broj prijavljenih je tri puta veći tako da se ova priča pretvorila u divan, humanitarni splitski fenomen.**

seljavaju ih i na taj način im olakšavaju veoma stresan i težak životni period. Na odjel svake večeri idu po tri volontera, a njihovo druženje s djecom traje svaki dan od 19–20 sati. Mali pacijenti i njihovi roditelji sada nas već dobro poznaju i jedva čekaju da ih tete i barbe pričalice posjete.

Tko sve može biti volonter i treba li neka posebna priprema?
Volonter može biti svatko tko

je punoljetan (znaju se prijaviti i maloljetni, u tom slučaju treba potvrda suglasnosti od roditelja). Nakon prijave potrebno je donijeti potvrdu o nekažnjavanju i potvrdu obiteljskog liječnika o mentalnom i fizičkom zdravlju te završiti dvodnevnu edukaciju. Htjela bih naglasiti da je ipak najvažnije imati veliku želju i puno ljubavi.

Kako se pokazao naš Grad, ima li želje, ljubavi?

U ovih pet godina educirali smo preko 500 volontera, a broj prijavljenih je tri puta veći tako da se ova priča pretvorila u divan, humanitarni splitski fenomen.

Možete li nam reći kako je ovaj projekt djelovao na vas?

Uvijek kažem da ne mogu pronaći prave riječi kojima bih opisala na koji je način ovo iskustvo utjecalo, obogatilo i transformiralo moj život, pogled na svijet oko sebe i moj pogled na samu sebe. Kroz druženje s malim pacijentima otkrila sam vlastitu snagu i sposobnosti za koje nisam ni znala da ih imam. Osjećaj koji imate nakon što zabrinuta i uplašena dječja lica, nakon druženja i zabave s njima, postanu vesela i nasmiješena – ne može se



usporediti ni sa čim drugim. Tada zaista shvatite svrhu cijele ove priče i ispunjeni ste ponosom jer ste tog dana napravili nevjerojatnu stvar.

■ **Neizbježno je da nas priče i situacije s kojima se susretnemo u bolnici emotivno dirnu i pogode. Ali uvijek kažemo volonterima da se ipak pokušaju usmjeriti na ono zbog čega su tu.**

Ima li negativnih iskustava?

Iskreno, ne mogu reći da je bilo negativnih iskustava. Ali bilo je nepredviđenih i izazovnih situacija. Koliko god misliš da si spreman na sve, neke situacije te ipak zateknu. Međutim, na supervizijama volontera, uz pomoć stručnih osoba i kolega volontera, sve se to prokomentira i dobiju se svi alati kako bi se idućeg puta znali postaviti i riješiti određenu situaciju. Neizbježno je da nas priče i



situacije s kojima se susretnemo u bolnici emotivno dirnu i pogode. Ali ono što uvijek kažemo volonterima je da se ipak pokušaju usmjeriti na ono zbog čega su tu, a to je da taj sat koji provedu s djecom bude, na neki način, bijeg od stvarnosti koja ih okružuje, a nije ni malo laka ni ugodna. U svemu tome zaista puno pomažu mjesečne supervizije na kojima se svi okupimo i djelimo međusobna iskustva i savjete.

Koja bi bila vaša poruka mladima?

Poruka mladima, budućim volonterima je kratka: Usudite se... trebaju nam ljudi poput vas...a trebaju vas i mali-veliki ljudi na Dječjem odjelu KBC Split.

POSJETITE STRANICE:
www.facebook.com/pricalicesplit
www.udruga-portic.hr

IZVADCI LITERARNIH
RADOVA NA CITAT
GABRIELA GARCIE MARQUEZA

"Čovjek ima pravo gledati drugoga s visoka jedino kad mu pomaže da ustane"

PRIPREMILA Marina Varvodić, prof.

Pomoći nekome da ustane i krene dalje...
to je ono što životu daje smisao.

Mia Tokić, 2.b

U svemu ovome što se trenutačno na svijetu događa, u ovim teškim vremenima, ne zahtjeva se puno od ljudi; samo da budu dobri jedni prema drugima i pomognu nekome, ako mogu. Bez obzira na statusne simbole, koji nas tek naizgled razdvajaju, ova nam situacija dokazuje da nitko nije bolji od drugog. Sada znamo da smo svi jednaki i u ovome zajedno.

Laura Saldanha de Magalhaes, 2.b

Godina kroz koju prolazimo je uglavnom bila prepuna negativnih događaja, ali dobri ljudi nam vraćaju nadu u bolje sutra. U mom slučaju to je moja najbolja prijateljica. Ne mogu ni navesti koliko me je puta izvela iz teških situacija, koliko me je puta spustila na zemlju. Naravno, nema uvijek odgovore na sva pitanja koja me muče ili savjet za svaku situaciju, ali uvijek je dobro znati da je netko uz tebe, da te podupire, pogotovo u vremenima kao što su ova.

Patricija Mikelić, 2.b

Znate onaj osjećaj olakšanja, kao da ste anđeo na zemlji?! To se događa kada radimo pravu stvar.

Ivona Lelas, 2.b

Najmanje dobro djelo, nama tek usputna gesta, drugima može biti SVEMIR.

Sandra Malenović, 2.b

Zaokupljeni vlastitim problemima, zaboravljamo da nismo jedini na planeti. Zaboravljamo da je netko ovim svijetom prošao, prolazi ili će proći težim putem, trnovitijim stazama od naše. Otvorimo li oči, pomognemo li bližnjem, oduzet ćemo snagu svojim problemima. Pomaganje je blagoslov jer pomažući drugima pomažemo sebi.

Ivona Lelas, 2.b

Svi smo mi ljudi i ponekad nam treba tuđa ruka da bismo stabilnije stajali na zemlji, a onda, kada postanemo dovoljno jaki da nam oslonac ne treba, postajemo oslonac drugima.

Ivona Lelas, 2.b

Mislim da je ova situacija, koliko god bila loša, zapravo i prilika. Ako shvatimo da nije smisao u halapljivom grabljenju za sebe, počet ćemo svijet gledati drugim očima, vidjet ćemo njegovu pravu ljepotu. Na kraju svega nadam se da ćemo shvatiti da smo svi stvoreni jednaki i da smo pred smrću jednaki, jedina je razlika što činimo između ta dva trenutka.

Mihaela Boljat, 2.b

Sada znam; imaš li više ili manje novaca, skuplju ili jeftiniju odjeću, jesi li bolji ili lošiji u školi... nije važno jer svi smo mi u duši ljudi vrijedni poštovanja.

Duje Erceg, g2.a

Kocka je bačena, a igra bez pravila započela. Život nas je udario ispod pojasa, ostale su posljedice, ali ne budimo puni gorčine. Ako nam je Bog odredio krivudav put, ne žalimo se. Borimo se i radimo na sebi. Ulažimo, učimo, vjerujemo, ne odustajmo! Svijet je pun dobrote i zlobe. Birajmo dobro, ispravno! Srce će biti toplije kada bude znalo da je dalo sve od sebe. Najbolju verziju sebe pokazujemo kada je najteže. Uđimo u život, hrabro, gledajmo, okusimo, borimo se, živimo. I na kraju pobijedimo! Pobijedimo za sebe čistom naravi i računom! Jer na kraju dana, na kraju Raja i Pakla, ako izgubimo sebe, izgubili smo sve!

Nera Kutlača, g2.a

Naše malo, nekome može značiti toliko puno. Nema ništa ljepše nego nekoga učiniti sretnim, vratiti nekome osmijeh na lice. Zato činimo dobro jedni drugima.

Lea Perkušić, 2.b

IZ ŠKRABICE (KASICE PRASICE) PRADJEDOVIH USPOMENA

Bijeg iz Albanije

Sjedim u Muću ispred Đurlovog tavana u sigurnoj zavjetrini od bure koja udara u stari kameni mlin. Na trenutke vjetar donese miris vlage iz konobe kroz koju je stotine godina tekla voda pokrećući mlin. Sjedila sam na tom istom mjestu s pokojnim pradjedom. Moj pradjed bio je jedan od najzanimljivijih ljudi koje sam poznavala. Ne samo meni, već i drugim ljudima. I danas često prepričavaju njegove zgrade i nezgode. Znaju mi reći: "Mala, tvoj pradić je bija živa legenda!".

Jednom smo nas dvoje tu sjedili i bacali kukuruz kokoškama, a pradjed je počeo priču: "Znaš, ja san ti se jednon tuka s prascen za klip kukuruza".

Kao desetogodišnje dijete zamišljala sam tu borbu prsa o prsa i zbunjeno ga gledala.

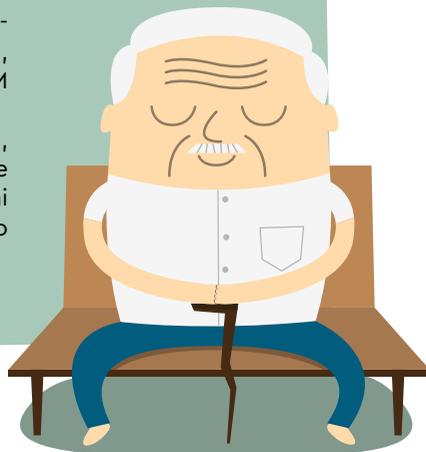
"Bija san ti u vojsci u Albaniji", nastavio je pradjed, "dojadile mi borbe pa smo Jakov Cvitin i ja utekli put doma", taj šašavi čovjek, pun vedrine i optimizma, na trenutak je imao tužnu sjenu u očima. Ali samo na trenutak, jer se ubrzo nasmejao i nastavio: "Bižali mi misecima. Nigdi čeljadeta. Jili smo trave i dikod koju tićicu".

Pradjed je razvijao priču pa sam šutila i širom otvorenih očiju slušala. Pričao mi je kako su lažni prsten s crvenim stakalcem podvalili za srebrni i mijenjali ga za svileni šal (obitelj još uvijek čuva taj šal kao spomen na njega), kako su se skrivali od ljudi da ih ne prijave vojsci, krali jaja i mlijeko u zabačenim selima... kako su pali snjegovi i zatrpali putove: "Dite moje bija san gladan da nisan zna kako se zoven. Jakov Cvitin i ja smo se približili jednoj jednoj kućici i iza kantuna gledali kako žena baca kukuzuz prajcima". Sada je pradjed uz smijeh, uzvike i skokove objašnjavao kako je puškom udario svinju, a Jakov se Cvitin bacio na nju pa ga je vukla, ali klip iz usta nije puštala. Shvatila sam da je to stvarno bila borba prsa o prsa! Ustrašena seljanka, čuvši skvičanje svinje i metež, izašla je s puškom u ruci i zapucala. Srećom, žena je loše gađala pa su "mučki junaci" uspjeli pobjeći i to s klipom u ruci. "To je bilo nešto najgore i najbolje šta san u životu izija!", rekao je pradjed od srca se smijući.

S kata je provirila prabaka i povikala: "Ajde, laže te! I ti i Jakov Cvitin, ko bi priživija zimu u ALBANSKIM PLANINAMA!!!".

"Dabog da me sad Đava odnija, ako san i jednu rič sлага! Dite moje sve ti je ovo živa istina, a bilo bi mi draže da nije", ozbiljno je zaključio pradjed.

Nera Kutlača, g1.a



ILUSTRACIJA:
www.colourbox.com

ILUSTRACIJA
TORNJA:

Tino Bašić, g4.b



29. OBLJETNICA

Vukovar mjesto posebnog pijeteta

VUKOVARSKI OTOK

Poput kakvoga iznenadnoga nevremena, nadvila se halja mrtvačka nad svodom vukovarskim. I najednom niotkud, vojska anđela kosturskih prerezaše vrpcu Majke Domovine s gradom ljubljanim. I sijaše smrt i ništa osim smrti, vječnoga očaja, smrti, i samo smrti.

I tako, u času neproživljenu, grad postade zatvorom osamljenim – otokom u zabiti zaboravljenim. Tamo gdje kosac žito ne žanje, već duh i tijelo kosi, gdje češljugarov poj zaniyemi pod oružanom pogrdom. Tamo gdje ugljeni dim stanuje u nozdrvama, a gdje garež tamni prebiva na dlanovima. Tamo gdje se čuje samo čizma razdora – tamo gdje se objeduje ništavilo. I gdje se uzdizaše zapomagajući glasi k nebu usrdno vapeći sa svetim ružarijem volji Gospodnjoj. Tamo gdje dom bijaše užgan, a život iskonski skončan. Kivnost i hir koračāše neumoljivo po zastoru povijesti. No, srdašca sinova i majki kucahu istovjetno, kao što se ljubav njihova očituje kroz gorki dažd što se izlijeva iz preljubljenih majčinskih očiju.

Unatoč tome što ratnici tame misliše poniziti ljubav, ona se ipak slavno izdignu i zlobnost pobijedi. Čisto platno sirote djece zauvijek je okaljano. I brojni položeni životi bol su poput čavala u prsi zabijenih. No, nadu za mirom u srcu ne treba gubiti jer život buja i raste kao voda vjedrom iz zdenca zagrabljena. Obnavlja se kao tapina drva što se u proljeće zaodijeva smirnom u cvijetom spleteni kaput.

Evo, evo, vije se barjak hrvatski nad svodom vukovarskim. I najednom, više od svega poručuje: – Neka vam oprošteno bi, jer u Gospodina Boga Svevišnjega, vjerujemo!

Anton Jujnović, 4.a

GRADE, HEROJU!

Ne postoje riječi kojima bih iskazala emocije koje su se ispreplele u mom mladom srcu nakon što sam pogledala slike tvojih srušenih kuća, uplakanih lica, uništenih pogleda. Svaka pukotina nosi svoju priču, svoju bol i nezamislivu količinu prolivenih suza. Ali ništa te nije slomilo. Ništa izbrisalo. Ništa uništilo. I to je najveća snaga ovog naroda. Mladi smo, djeca smo. Znamo za priče o strepnji nad tobom, znamo riječi molitve koje su naši stariji upućivali za tvoj spas. Mnogo je usana šaptalo, govorilo, kričalo molitve za tvoj zagovor.

Zato čuvamo uspomenu na grozotu, užase, boli, i na kraju, na tišinu koja te obavila.

Tvoje zidine su uništene, ali mlada srca obnovit će ih opet. Grad heroj zasjat će opet svojim sjajem.

Iva Radić, g1.m

18. studenog 2020.

Republika Hrvatska po prvi put obilježava Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje kao državni blagdan. Naši učenici literarnim radovima iskazali su svoje poštovanje i vječno sjećanje na žrtve tog teškog vremena.

ILUSTRACIJA VOJNIKA:
Jakov Bobaš, 3.b

JUNAK

Vukovar stoji
Kao dokaz gorak
Kao simbol junaka
Vukovar
Odras hrabrosti
Oličjenje važnosti
Vukovar stoji
Nekima pamćenje
Nekima tumačenje
Vukovar stoji
Sebe nadživio
Domovinu zaštitio
Stoji i postoji
Grad Junak

Nora Soldo, g1.p

Naši DIZAJNERI rasturaju!

Logotip, vizualni identitet, ambalaža, plakat ili infografika – ništa nije preveliki zalogaj za naše mlade dizajnerske nade. Pred njima su velike stvari, a u jedno smo već sad sigurni: **Njihovi radovi su za naslovnice!**

PRIPREMILA

Teodora Grgić Jeličić, prof.



Breakfast for Champions



SLOG / BROJ 22 / 2021

95% riba u Jadranu
sadrži **miroplastiku**



Plastic accumulating in our oceans and on our beaches has become a global crisis. Billions of pounds of plastic can be found in swirling convergences that make up about 40 percent of the world's ocean surfaces.

RECYCLE • REDUCE • REUSE

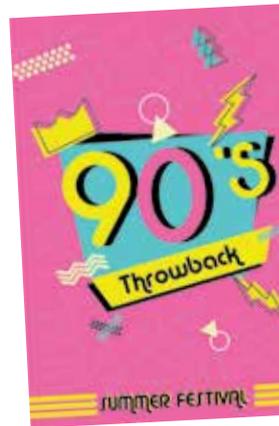
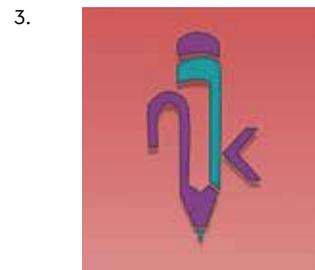
We're surrounded by plastic. It's in the single-use packaging we discard, the consumer goods that fill our stores, and in our clothing, which sheds microplastic fibers in the wash.



Radove prikazane na ove dvije stranice izradio je **MAURO CILIĆ DALMATIN**, g3.b (grafički urednik dizajner)

LOGOTIP:

1. ŠIME ŽURA, g4.m (web dizajner)
2. LAURA PRIŠIĆ, g4.m (web dizajner)
3. IVANA GOJUM, g4.m (web dizajner)



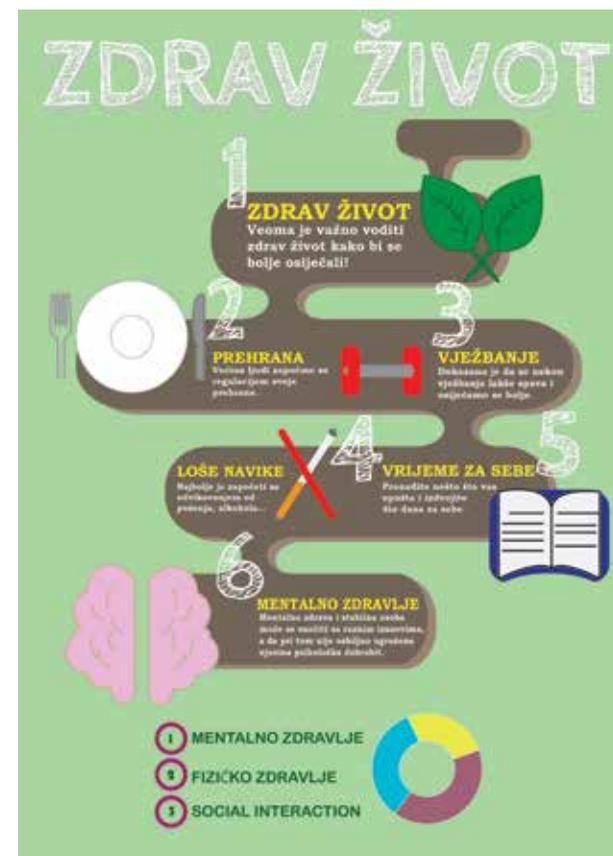
LETAK
RINA IVIĆ
g3.b (grafički urednik
- dizajner)



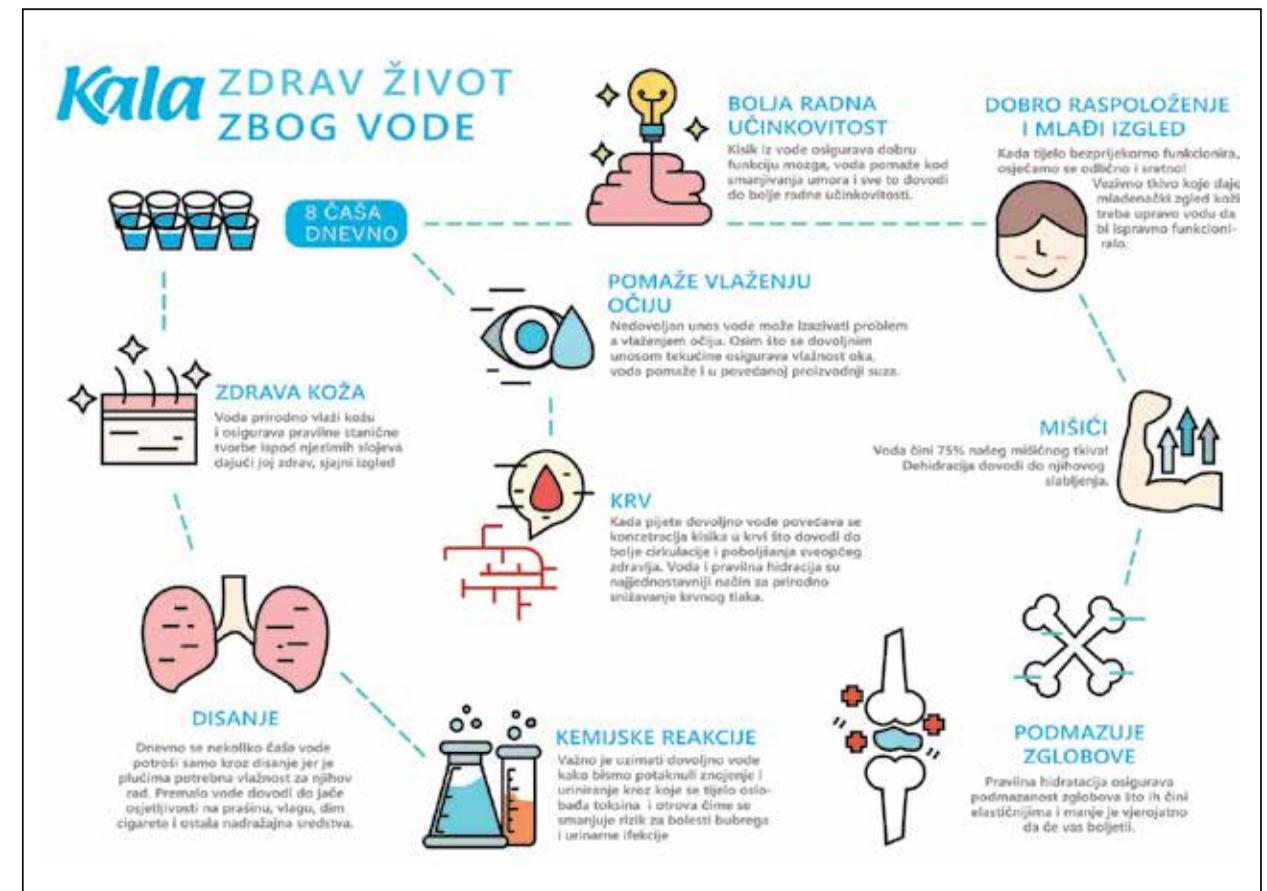
PLAKAT VANA SKRAČIĆ, g4.m (medijski tehničar)



PLAKAT IVAN PERDIĆ LUKAČEVIĆ, g4.m (medijski tehničar)



INFOGRAFIKA PAULA MALJKOVIĆ, g4.b (graf.urednik - dizajner)



INFOGRAFIKA CHIARA TOPIĆ, g4.b (grafički urednik - dizajner)



PLAKAT ANTE MATIJAŠEVIĆ, g4.b (grafički urednik - dizajner)



PLAKAT MIA MATULIĆ, g3.b (grafički urednik - dizajner)

TJELESNO



VJEŽBANJE I UČENJE

Novo normalno

PRIPREMILA Jasminka Blažević, prof.
ILUSTRACIJA Petar Čilaš, g4.b

Online nastava definitivno je bila veliki izazov za predmet TZK-e. Iako smo morali napustiti našu školsku dvoranu, to nije bio razlog da se prestane baviti tjelesnom aktivnošću. Dapače, još jače smo ušli u borbu s koronom tako što smo vježbali na svježem zraku te pazili na zdravu prehranu i zdrave životne navike. Osim što smo bili nagrađeni velikim brojem sunčanih dana, pa smo skupili i dragocjene doze vitamina D koji je važan za imunitet, podijelili smo i zdrave recepte za post-workout shake. Zadatak nam je bio napraviti svoj zdravi post-workout shake u koji su učenici miksali: sve vrste voća i povrća, lanene i chia sjemenke, zaleđeno šumsko voće, orašaste plodove, običan i voćni jogurt, kefir, posni sir, kozje, bademovo i rižino mlijeko, kokosovu vodu, sušeno voće, žitarice...



Također, naučili smo kako sami sebi u ovom novom normalnom biti trener te pratiti svoj napredak u vježbanju putem upotrebe HEALTH mobilnih aplikacija, bilo da šetamo, trčimo ili vozimo bicikl.



Dijelili smo međusobno slike svih naših sportskih aktivnosti u prirodi te vježbanje u prekrasnom ambijentu koji opušta i puni nas novom energijom. Vježbali smo zajedno i u svojim domovima putem slika i videa kako sa rekvizitima, tako i bez njih.

Ovo „ново normalno“ iskoristili smo da se dodatno posvetimo našim zdravim životnim navikama te putem virtualne stvarnosti budemo podrška jedni drugima. A do tada, naša nas dvorana čeka i nada se brzom povratku naših učenika i njihovih osmijeha, igre i natjecanja.



KAKO SE OSLOBODITI NEGATIVNIH MISLI?

PRIPREMILA

Nataša Burilović, psihologinja

IZVORI

www.koronavirus.hr,
www.curiosauro.it,
<https://startbenessere.com/>,
 Koronavirus i mentalno zdravlje HPK 2020.

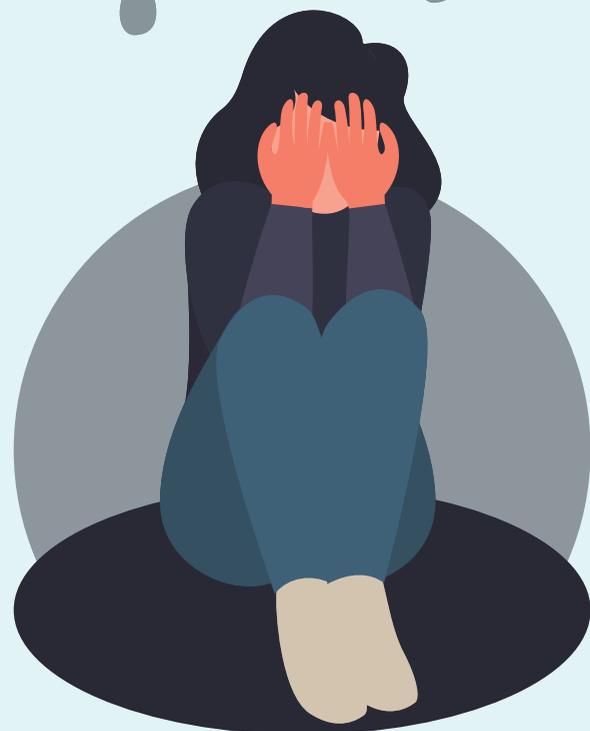
ILUSTRACIJA

www.colourbox.com

Pretjerana briga nikome nije pomogla u rješavanju problema. Čemu onda stvarati negativnost i kako se osloboditi loših misli?

Vrijeme u kojem živimo, osobito ovo vrijeme pandemije, puno je neizvjesnosti. Ona povećava zabrinutost i tjeskobu. Za mnoge je najteže nositi se s nesigurnošću. Nesigurnost i zabrinutost mogu potaknuti spiralu straha, negativnih očekivanja, očekivanja najgorih ishoda – katastrofe, što nas stalno može održavati u stanju tjeskobe koja nepovoljno djeluje na naše zdravlje i na našu mogućnost konstruktivnog djelovanja.

Kad god smo uznemireni i vrtimo uznemirujuće misli, zapitajmo se: „Pomažu li mi ove misli u rješavanju problema ili da se osjećam bolje?“ Važno je zaustaviti misli koje uznemiruju, što naravno nije jednostavno, ali je potrebno.



SAVJETI koji ti mogu pomoći u ovakvim situacijama su:

2

PIŠI DNEVNIK

Bilježe se pozitivni događaji koji su se dogodili tijekom dana, s naglaskom na njihove dobre učinke na nas. Dok pišemo, mozak pamti i proživljava pozitivna iskustva i ne ostavlja mjesto za negativne i tjeskobne misli.

4

FOKUSIRAJ SE NA PROLAZNOST

Razmisli ovako: „To se događa sada i uskoro će misao nestati.“ Zar nije tako uvijek? Prije ili poslije ta misao nestane.

5

MEDITACIJSKE VJEŽBE

Prakticirajući ih, postat ćeš svjesniji svojih problema.

1

NE IGNORIRAJ NEGATIVNE MISLI

Zamisli da si u svom umu i vizualiziraj negativnu misao. Suprotstavi joj se zamišljajući da je „odlepršala“ poput ptice.

3

RUMINACIJA

Čeprkanje po emocionalnim ranama, jako je štetno. Neprekidno proživljavanje negativnih misli prijetnja je za naše psihičko i fizičko zdravlje. Pokušaj ovo: nacrtaj dva stupca na listu papira: s jedne strane misao, a s druge moguće rješenje. Na kraju provjeri popis i razmisli koliko si puta pokušao riješiti problem. I onda se ponovno zapitaj: Može li se to riješiti? Zašto se ja uopće brinem?

TJELESNA AKTIVNOST

Čak i svakodnevno jednostavno hodanje od samo 30 minuta, može ti pomoći da se oslobodiš napetosti i ukloniš sve negativne misli koje te brinu.

6



ŠKOLA ZA DIZAJN, GRAFIKU I
ODRŽIVU GRADNJU - SPLIT
www.gogss.hr



Stablo je dio projekta "**Zidovi nisu prepreke**" kojeg smo ostvarili u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije s ciljem smanjenja vršnjačkog nasilja te drugih neprimjerenih ponašanja mladih uz poticanje na prihvaćanje različitosti i toleranciju. Stabla, ukupno njih pet, ukrašavaju pročelja naših radionica te oplemenjuju školsko dvorište.

LISTOVI NA STABLU
- Tehnika iskucavanje
i patiniranje bakra amonijakom
rad učenika smjera Dizajner metala:
Petričević, Lozić, Urlić, Peričić, Delić, Firić,

MENTOR
Antonela Zagorac, prof.